

Maatschappij

Slibverwerking nog betrouwbaarder, duurzamer en betaalbaarder

24

Milieu

SNB werkt aan fabriek voor recycling van stikstof

De hoeveelheid stikstof in het afvalwater neemt toe. SNB ziet kansen om een recyclingfabriek te bouwen die stikstof omzet in een vorm van groene meststof.

18

Vooruitblik naar 2025

42

Energie

Gips maken is milieutechnisch en financieel interessant

In plaats van zout gips produceren uit het slibverwerkingsproces. Onderzoek naar deze mogelijkheid is interessant nu de productie van gips in Nederland en omgeving afneemt, terwijl de vraag minstens gelijk blijft.

14

Algemeen

Onze missie, visie & strategie

Schoon water, schone lucht en schone grond zijn van levensbelang voor mens en natuur. Het zuiveren van afvalwater levert een belangrijke bijdrage aan een schone leefomgeving. Als verwerker van zuiverings-slib is SNB een belangrijke schakel in het zuiveringsproces van afvalwater.

4

Governance

Thema: financieel gezond

Een financieel gezonde organisatie is de basis voor alles wat SNB doet. Met een gezonde balans tussen continuïteit, kosten en duurzaamheid als uitgangspunt.

30

Jaarrekening

Jaarrekening

43

Voorwoord

Met het afsluiten van 2024 kijken wij vooral terug op de introductie van de strategische speerpuntenprojecten.

In 2024 is verdere invulling gegeven aan de strategische doelstellingen uit het ondernemingsplan 2021-2026 ‘Samen Natuurlijk Beter’ door de lancering van vier strategische speerpuntprojecten. Bij realisatie van deze projecten wordt een belangrijke stap gezet in het hergebruik van zuiveringsslib door middel van het terugwinnen van energie en grondstoffen uit zuiveringsslib. Tevens verlagen deze projecten de milieuvootafdruk van de verwerking, doordat ze zorgen voor een verlaging van de CO2- en stikstofemissie. Het afgelopen jaar is vooral gebruikt om de haalbaarheid van deze projecten aan te tonen en voorbereidingen te treffen. In 2025 leggen wij deze projecten ter besluitvorming voor aan de aandeelhouders waarna we bij positieve besluitvorming starten met de realisatie.

In 2024 hebben wij de kosten voor de verwerking weer verder zien oplopen. Energie-, brandstof- en chemicaliënprijzen blijven hoog en de aanhoudende krapte op de materialen-, arbeids- en slibmarkt zorgde wederom voor extra kosten. Verder werden wij geconfronteerd met een tandwielbreuk in een van de stoomturbines, waardoor minder energie opgewekt kon worden. Daarnaast liepen de kosten voor de

externe verwerking van het stikstofhoudend afvalwater en vliegas verder op. Verder werd in 2023 nog een eenmalige subsidie ontvangen. Mede daardoor steeg het verwerkingstarief met circa 9% ten opzichte van 2023. Voor 2025 wordt op alle onderdelen van de bedrijfsvoering ingezet op kostenreductie. Een deel van deze reductie moet komen van de eind 2024 omgebouwde afvalwaterzuivering. De stikstofafbraakcapaciteit van de zuivering is vergroot, waardoor wordt verwacht dat de externe verwerkingskosten voor het stikstofhoudend afvalwater gaan afnemen. Daarnaast kijken we naar slimmer en daarmee betaalbaarder inkopen. SNB verwacht echter de kosten vooral te kunnen reduceren met de speerpuntprojecten. De verwachting is dat het eerste project pas begin 2027 operationeel is, waarna de andere zullen volgen.

De slibverwerkingsinstallatie presteerde in 2024 beter dan het jaar ervoor. Er werd 417.000 ton ontwaterd zuiveringsslib verwerkt in de eigen installatie. In 2023 was dit nog 412.000 ton. De technische beschikbaarheid nam toe van 91,0% naar 92,1% door minder storingen. Ook de doorzet nam toe. Hiertegenover staat dat, net

als in 2022, in de zomer te weinig zuiveringsslib beschikbaar was om alle vier de verbrandingslijnen in gebruik te hebben, waardoor tijdelijk een lijn uit bedrijf werd genomen. SNB ziet de fluctuaties in de aanvoer steeds sterker schommelen. In 2025 wordt onderzocht op welke wijze deze fluctuaties afgevlakt kunnen worden. In 2024 werd de eerste van vier rookgaswassers vervangen in verband met technische veroudering. De andere drie wassers volgen. Met de vervanging verwachtte SNB ook de luchtemissies te kunnen reduceren. Deze reductie bleef echter uit. Er loopt nog een onderzoek naar de oorzaak daarvan. Een andere belangrijke ontwikkeling was de aanpassing van enkele slibdrogers met schrapers, waardoor de warmteoverdracht verbeterde waarmee de droogcapaciteit toenam. In 2025 worden alle drogers voorzien van deze schrapers.

Met het afsluiten van 2024 kijken wij vooral terug op de introductie van de strategische speerpuntenprojecten. Deze projecten gaan de basis vormen voor het realiseren van de strategische doelstellingen uit ons huidige ondernemingsplan ‘Samen Natuurlijk Beter’. De realisatie van de projecten moet ervoor zorgen dat de slibeindverwerking betrouwbaarder, duurzamer en betaalbaarder wordt. In dit jaarverslag worden deze projecten nader uit- en toegelicht.

Moerdijk, mei 2025
Silvester Bombeeck
Directeur

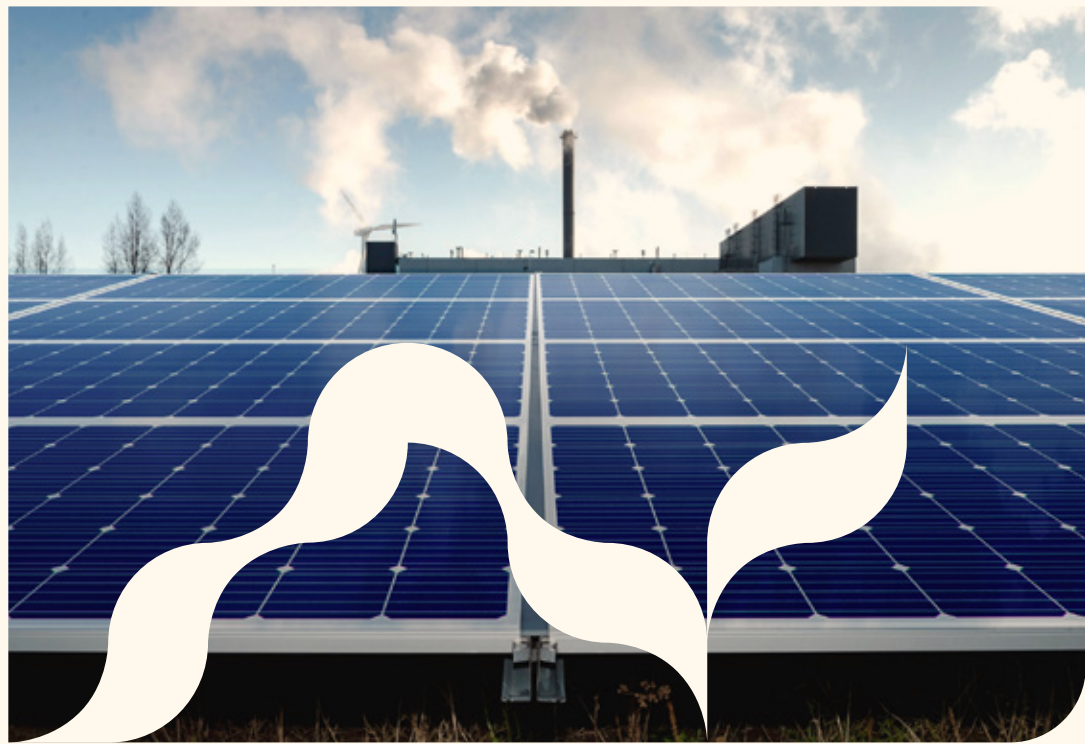
jaarverslag 2024

Onze kerncijfers

Overzicht kerncijfers afgelopen vijf jaar

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
 Thema: Continuïteit						
Totaal verwerkt zuiveringsslib	ton/jaar	449.092	433.289	414.407	419.780	432.056
Verwerkt in eigen SVI	% totaal	92,9	95,8	98,7	98,2	96,6
Doorzet SVI	ton/bedrijfsuur	12,94	12,95	12,92	12,92	13,21
Beschikbaarheid SVI	% bedrijfsuren	91,7	91,5	93,5	91,0	92,1
 Thema: CO₂-emissie						
Netto fossiele CO ₂ -emissie	kg/ton slib	8,1	-1,2	18,0	18,5	14,8
 Thema: Energie						
Netto-energie-input	MWh/ton slib	0,013	0,014	0,017	0,011	0,041
 Thema: Recycling						
Hergebruik van reststoffen	%	98,7	93,4	92,3	91,6	91,7
Fosfaatterugwinning	%	0,0	0,3	1,1	0,9	5,7
Stikstofterugwinning	%	0	0	0	0	13,4
 Thema: Verzekering en overige emissies						
Verzuring (SO ₂ /NO _x /NH ₃)	kg/ton slib	0,11	0,10	0,11	0,11	0,10
Afvalwaterkwaliteit	v.e.	885	464	748	836	2.194
 Thema: Grondstoffenverbruik						
Verbruik hulpstoffen	kg/ton slib	35,2	38,0	46,0	46,3	42,9
Verbruik water	m ³ /ton slib	0,99	0,96	1,02	0,95	0,99
 Thema: Aantrekkelijke werkgever						
Werkgelegenheid	gem. fte	49,5	49,4	50,7	51,7	52,4
 Thema: Veilige en gezonde werkomgeving						
Veiligheid	ongevallenratio	54	14	0	54	62
Ziekteverzuim	%	5,5	7,6	10,0	7,4	4,5
 Thema: Financieel gezond						
Kostenindex	% t.o.v. '98	78,0	77,1	96,1	88,4	96,4
Solvabiliteit	EV/TV	39,7	40,1	33,8	29,9	26,4

SNB heeft in de communale slibmarkt een marktaandeel van circa 30%. In de industriële slibmarkt is het aandeel van SNB verwaarloosbaar. Met de komst van twee nieuwe aandeelhouders in 2023 zal SNB zich in de komende jaren volledig gaan toelagen op de verwerking van communaal zuiveringsslib van haar eigen aandeelhouders.

Zuiveringsslib is een restproduct dat overblijft na het zuiveren van afvalwater in een biologische rioolwaterzuiveringsinstallatie. Dit afvalwater bevat veel stoffen die niet in het oppervlaktewater terecht mogen komen. Het afvalwater wordt biologisch gezuiverd door bacteriën. De bacteriën zetten stoffen in het afvalwater om in minder schadelijke stoffen of gebruiken het als voedsel. Wat resteert is gezuiverd water en zuiveringsslib: bacteriën inclusief ongewenste stoffen. De ongewenste stoffen zijn onder andere zware metalen, hormonen, ziekteverwekkers, medicijnresten, overige biologische verontreinigingen en microplastics. Het gezuiverde water gaat terug naar de natuur; het ontwaterde zuiveringsslib wordt naar SNB gebracht voor verdere verwerking met als doel de schadelijke stoffen te vernietigen en/of te concentreren voor verdere verwerking. De ambitie van SNB is het realiseren van een betrouwbare (continue verwerking van zuiveringsslib), duurzame (zoveel mogelijk hergebruik van het zuiveringsslib met verwijdering van ongewenste stoffen uit het milieu) en betaalbare (zo laag mogelijke maatschappelijke kosten) slibeindverwerking.

Onze missie, visie & strategie

Schoon water, schone lucht en schone grond zijn van levensbelang voor mens en natuur. Het zuiveren van afvalwater levert een belangrijke bijdrage aan een schone leefomgeving. Als verwerker van zuiveringsslib is SNB een belangrijke schakel in het zuiveringsproces van afvalwater.

Het is onze missie mens en natuur te beschermen door zuiveringsslib optimaal te verwerken.

Het is onze missie om mens en natuur te beschermen door zuiveringsslib optimaal te verwerken. Optimale verwerking betekent voor ons dat we *continu* zuiveringsslib verwerken, waarbij we inzetten op het *hergebruik* en de *verwijdering* van respectievelijk de positieve en negatieve stoffen in het zuiveringsslib, tegen de *laagst mogelijke slibketenkosten*. *Continu verwerken* houdt in dat onze verwerking van zuiveringsslib solide verloopt, zodat wij onze aandeelhouders maximaal ontzorgen. *Hergebruik* betekent dat de aanwezige energie en meststoffen

in het zuiveringsslib maximaal worden teruggewonnen. *Verwijderen* richt zich op het onttrekken uit het milieu of het vernietigen van aanwezige stoffen in het zuiveringsslib, zoals zware metalen, hormonen, ziekteverwekkers, medicijnresten en microplastics. Dit doen we tegen de *laagst mogelijke slibketenkosten*, waarbij we ernaar streven de ketenkosten voor onze aandeelhouders zo laag mogelijk te houden.

SNB in het kort

SNB is een vennootschap, die opereert vanuit Moerdijk, waarvan de aandelen worden gehouden door waterschap Aa en Maas, waterschap Brabantse Delta, waterschap De Dommel, waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, waterschap Limburg, waterschap Scheldestromen en waterschap Vechtstromen. De kernactiviteit van SNB is het duurzaam verwerken van communaal zuiveringsslib afkomstig van de regionale rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) van de aandeelhouders. Naast het zuiveringsslib van de aandeelhouders verwerkte SNB in 2024 het zuiveringsslib van een niet-aandeelhouderend waterschap en van collega-slibverwerkers (onderlinge calamiteitenregeling). SNB beheert en exploiteert hiervoor een slibverwerkingsinstallatie (SVI) op het industrie- en haventerrein in Moerdijk.

Door zuiveringsslib optimaal te verwerken, verwezenlijken we onze ultieme ambitie: het realiseren van een circulaire afvalwater- en slibketen, samen met onze aandeelhouders en ketenpartners.

Onze missie, visie & strategie

Onze visie hierop

We gaan voor zo circulaire mogelijk. We zetten samen met onze aandeelhouders en ketenpartners in op onderzoek en ontwikkeling om de afvalwater- en slibketen om te buigen in een kringloop en deze kringloop te sluiten. De focus van SNB ligt daarbij vooral op het sluiten van de slibketen, om zo mens en natuur maximaal te beschermen.

Wij vullen deze missie en visie in door te werken vanuit de volgende drie kernwaarden:

Samen.

Wij zijn ervan overtuigd dat samenwerken in de afvalwater- en slibketen leidt tot een betere en circulaire wijze van het verwerken van zuiveringsslib. Samenwerken in alles wat wij doen, staat dan ook voorop.

Transparant.

Wij willen in ons doen en laten een betrouwbare partner zijn voor onze aandeelhouders en ketenpartners. Dit houdt onder meer in dat we onze afspraken naleven, transparant zijn over wat we doen en dat onze aandeelhouders en partners op ons kunnen rekenen.

Duurzaam.

In onze strategische en operationele keuzes staat het vinden van een balans tussen continuïteit in de verwerking, kosten en milieu/mens centraal. Alleen op deze wijze kan er sprake zijn van een duurzame verwerking van zuiveringsslib.

De drie letters van onze naam onderstrepen onze missie, visie en kernwaarden: SNB, Samen Natuurlijk Beter.

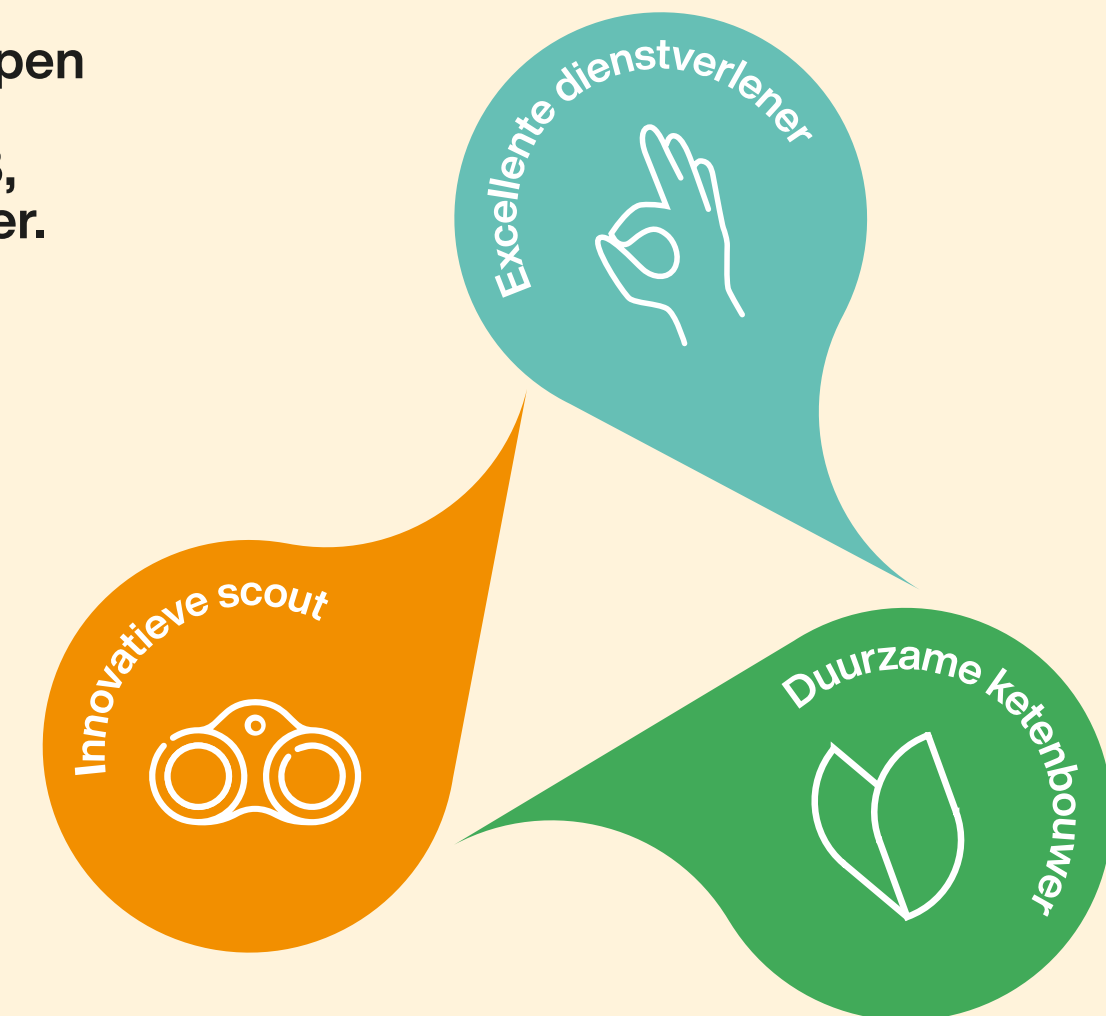
Dit is ook de titel van het huidige ondernemingsplan 2021-2026 'Samen Natuurlijk Beter' waarin de strategie van SNB nader is uitgewerkt vanuit drie strategische sporen. Deze sporen zijn:

1. Excellente dienstverlener

SNB ziet spoor 1 'Excellente dienstverlener' als de hoeksteen van haar strategische beleid om ook de overige sporen mogelijk te maken. SNB zorgt daarom voor een stabiele en solide organisatie en bedrijfsvoering van de huidige SVI, want alleen op deze wijze kan SNB voor de aandeelhouders excellente dienstverlening garanderen in de vorm van duurzaam transport en verwerking van ontwaterd zuiveringsslib. Hiervoor is het nodig om intensief met elkaar te blijven samenwerken. De hoeveelheid en samenstelling van het aangevoerde zuiveringsslib bepalen in belangrijke mate de prestaties van de SVI. Continuïteit in de verwerking van zuiveringsslib helpt in de realisatie van een minimale milieu- en kostenimpact in de afvalwater- en slibketen.

2. Duurzame ketenbouwer

SNB zet in op het (uit)bouwen van de huidige slibketen. De focus van de verduurzaming ligt daarbij vooral op het terugwinnen van grondstoffen maar ook op het verder terugwinnen van energie uit zuiveringsslib met als basis de huidige SVI.

3. Innovatieve scout

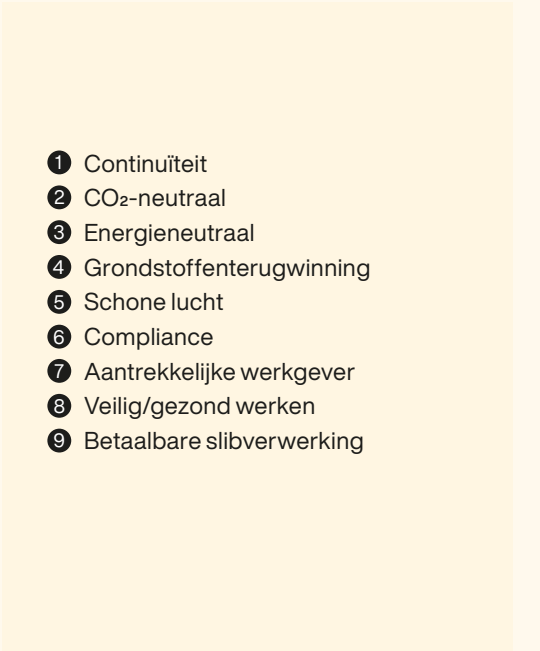
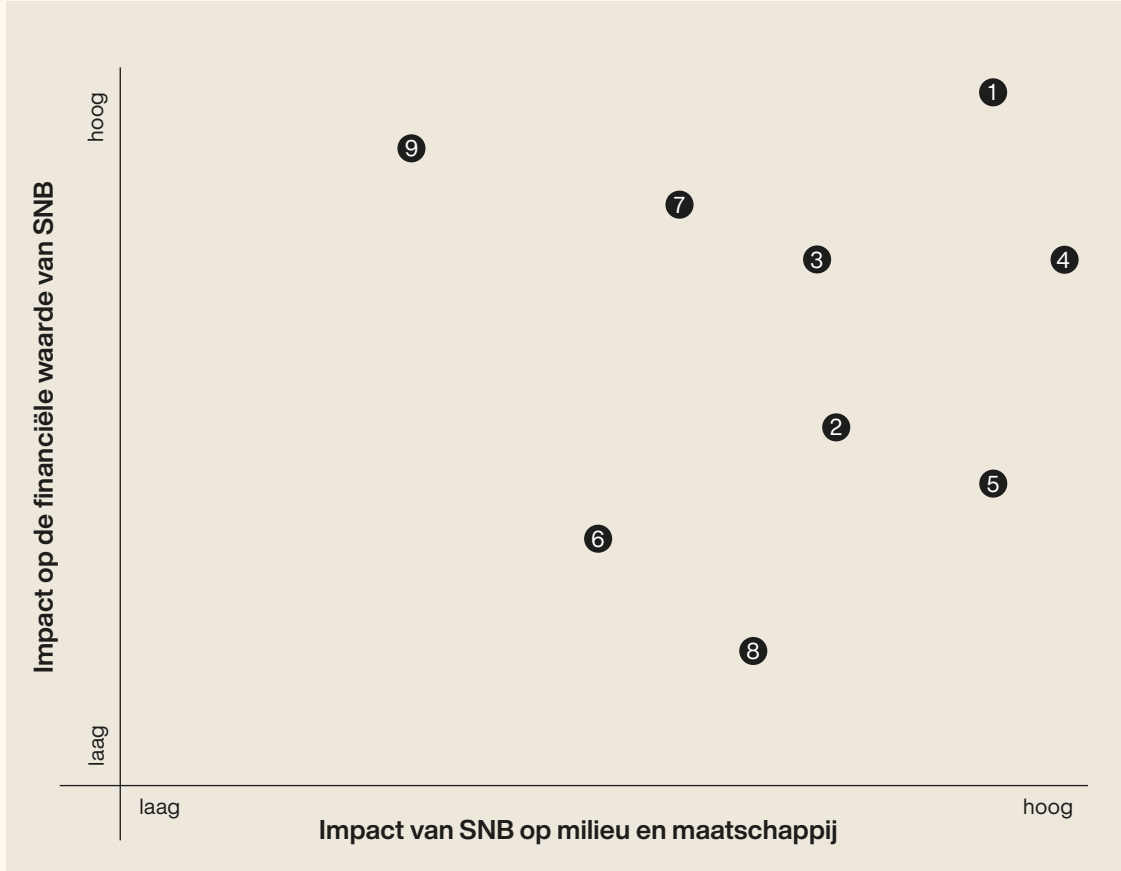
Vanuit spoor 3 'Innovatieve scout' ontwikkelt SNB in samenwerking met technologiepartners, slibverwerkers, kennisinstituten en de aandeelhouders proactief voor de aandeelhouders een toekomstige circulaire slibketen die past/aansluit op de toekomstige circulaire afvalwaterketen.

Daarbij heeft SNB de ambitie om de ontwikkelde circulaire slibketen ook tot uitvoer te brengen, ook als deze keten geheel of gedeeltelijk lokaal wordt uitgevoerd. Deze ontwikkeling omvat dus een transitie van de huidige slibketen ofwel huidige SVI naar een geheel nieuwe circulaire slibketen.

Onze belanghebbenden en materiële thema's

Met onze activiteiten creëert SNB waarde voor de belanghebbenden en de maatschappij. SNB heeft veelvuldig contact met de belanghebbenden op allerlei niveaus waarbij de belanghebbenden hun behoeften en onze mogelijkheden om daaraan tegemoet te komen bespreken. SNB onderscheidt de volgende belanghebbendengroepen: Aandeelhouders, Klanten, Medewerkers, Leveranciers, Ketenpartners, Overheid, Afvalbranche en Omgeving (omliggende dorpskernen, het Havenbedrijf en buurbedrijven). SNB hanteert het concept 'dubbele materialiteit' zoals wordt voorgeschreven vanuit de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) om de materiële thema's van de belangheb-benden te bepalen.

Materialiteitsmatrix

Algemene ontwikkelingen en ontwikkeling in de zuiveringsslibmarkt

De slibmarkt
De Nederlandse slibmarkt is in onbalans. Er is te weinig verwerkingscapaciteit in Nederland waardoor Nederland is aangewezen op het buitenland. In 2025/2026 zal deze situatie verbeteren door de ingebruikname van twee nieuwe verwerkingsinstallaties. Hiertegenover staat dat ook twee installaties buiten gebruik worden gesteld. De verwachting is dat export van zuiveringsslib naar omringende landen in de komende jaren moeilijker wordt. België heeft met ingang van 2025 een importhet-fing opgelegd op zuiveringsslib. In 2026

worden de nieuwe EVOA-regels van kracht waardoor het niet zonder meer mogelijk is om zuiveringsslib over landgrenzen te brengen. De Duitse markt zal waarschijnlijk geen buitenlands slib meer willen invoeren vanaf 2029, zolang de markt niet in staat is aan de fosfaatterugwinningsverplichting te voldoen die dan van kracht wordt. Dit alles betekent dat Nederland zelf voldoende verwerkingscapaciteit moet organiseren. Hierover voert SNB het gesprek met de aandeelhouders maar ook met Unie van Waterschappen en collega slibverwerkers. Zelf wil SNB investeren in het vergroten

van de verwerkingscapaciteit door twee verbrandingslijnen te upgraden; het speerpuntproject 'upgrade lijn 1 + 4'.

SNB ziet de samenstelling van het zuiveringsslib veranderen. De Energiefabrieken hebben gezorgd voor een wijziging in de energetische waarde van het zuiveringsslib in combinatie met een verandering van de aanwezige stikstof in het zuiveringsslib. Dit stelt SNB voor extra uitdagingen maar het biedt ook kansen, zoals waarschijnlijk het terugwinnen van stikstof in de vorm van groene ammonia. De verwachting is dat

Strategische sporen en strategische doelstellingen

De thema's die voor de belanghebbenden en SNB materieel zijn, zijn verbonden aan de drie strategische sporen en de daaraan gekoppelde strategische doelstellingen. Per thema zijn een of meerdere prestatie-indicatoren vastgesteld. Hiermee wordt de impact van SNB op de thema's meetbaar. Tevens zijn de thema's gekoppeld aan vanuit de CSRD voorgeschreven rapportageonderdelen ESG (Environmental ofwel Milieu, Social ofwel Maatschappij, en Governance). Het jaarverslag is ingedeeld volgens deze onderdelen.

Overzicht materiele thema's, strategische doelstellingen en kerncijfers afgelopen vijf jaar

Materiële thema's	Spoor	Strategische doelstellingen	Prestatie-indicator
Milieu			
Continuïteit	1, 2, 3	Maximaliseren en continu beschikbaar hebben van verwerkingscapaciteit om aanvoer zuiveringsslib volledig in eigen SVI te kunnen verwerken	- Totaal verwerkt in ton slib/jaar - Verwerkt in eigen SVI % van totaal - Doorzet SVI ton slib/uur - Beschikbaarheid SVI %/bedrijfsuren
CO ₂ -emissie	1, 2	CO ₂ -neutraal in 2026	Netto fossiele CO₂-emissie p/ton slib
Energie	1, 2	Minimaliseren energieverbruik en maximaliseren energieproductie uit zuiveringsslib met als uitkomst energieneutraal in 2026	Netto energie-input MWh/ton slib
Recycling	1, 2	Maximaal inzetten op hergebruik van reststoffen waarbij de focus ligt op fosfaat- en stikstofterugwinning	- Hergebruik als % totaal reststoffen % teruggewonnen fosfaat uit vlieg-as % teruggewonnen stikstof uit afvalwater
Verzuring en overige emissies	1, 2	Minimaliseren van de lucht- en water-emissies met focus op de verzurende emissies	- SO₂/NO_x/NH₃ kg/ton slib - Afvalwaterkwaliteit in v.e.
Grondstoffenverbruik	1	Minimaliseren van grondstoffengebruik nodig voor de verwerking van zuiveringsslib	- Verbruik hulpstoffen kg/ton slib - Verbruik water m³/ton slib
Maatschappij			
Aantrekkelijke werkgever	1	Behoud en uitbouw relevante kennis en ervaring in de organisatie	- Aantal fte's - Tevredenheidsscore
Veilige en gezonde werkomgeving	1	Medewerkers werken in een veilige en gezonde werkomgeving	- Ongevallenratio - Ziekteverzuim %
Governance			
Financieel gezond	1, 2, 3	Zo laag mogelijk slibketenkosten	- Kostenindex % t.o.v. 1998 - Solvabiliteit EV/TV

in de komende jaren een verdere verandering optreedt door de realisatie van de Kaderrichtlijn Water (KRW), nieuwe eisen aan het zuiveren van afvalwater vanuit de EU-richtlijn Stedelijk Afvalwater en de ambities van waterschappen op het gebied van grondstoffenterugwinning. Binnen het strategisch ketenoverleg van SNB en de aandeelhoudende waterschappen wordt hierover de afstemming gezocht, om uiteindelijk de transitie te maken naar een circulaire, klimaatneutrale afvalwater- en slibketen.

Druk op realisatie circulaire ambities
In 2024 heeft SNB een viertal strategische speerpuntprojecten gelanceerd waarover in dit jaarverslag meer te lezen is. Deze projecten hebben als doel de huidige sli-beindverwerking voor de komende 20 jaar betrouwbaar, duurzaam en betaalbaar te maken. Met deze projecten sorteert SNB

ook voor op strengere wet- en regelgeving rondom emissies en gebruik van afval als secundaire grondstoffen. Ook wordt voor-uitgelopen op een mogelijke verplichting om fosfaat en stikstof terug te winnen zoals in de EU-richtlijn Stedelijk Afvalwater wordt aangekondigd. Om deze ambities te realiseren is onder andere een wijziging van de huidige vergunningen nodig. Door de uit-spraak van de Raad van State in december 2024 is echter onduidelijk geworden of deze wijzigingen op korte termijn realiseerbaar zijn. Hierover is SNB met diverse partijen over in gesprek.

Energie-, brandstof-enchemicaliënprijzen
Alhoewel de prijzen ten opzichte van de piek in 2022 lager liggen, blijven deze onveranderd hoog ten opzichte van de prijzen van voor 2022. Het gebrek aan alternatieven (op korte termijn) maakte het moeilijk om op dit gebied de kosten beheersbaar te houden.

Arbeidsmarkt
De krapte op de arbeidsmarkt houdt aan, vooral in de technische en uitvoerende beroepen is het tekort groot. De instroom van praktisch opgeleiden vanuit scholen blijft achter bij de behoefte. Ook vergrij-zing speelt een rol in de ontstane krapte. Bedrijven moeten meer hun best doen om nieuwe medewerkers te interesseren voor een baan en om ze te behouden. Hierbij is aandacht voor de gezondheid en voor de ontwikkeling van medewerkers belangrijk. Bedrijven leggen zich meer toe op het creëren van een werkomgeving waarin iedereen zich welkom voelt. SNB ondervond in 2024 voorallast van deze ontwikkelingen, doordat wegens personeelsgebrek onderhoudsbe-drijven niet tijdig werkzaamheden konden aanvangen en/of langere tijd nodig hadden om de werkzaamheden uit te voeren.

SPEERPUNTPROJECT UPGRADE LIJN 1 + 4

Meer duurzame energie, een toename in slibverwerking en lagere emissies

Duurzaamheidswinst project Upgrade lijn 1 + 4 in cijfers:

- » 11.000 ton per jaar aan CO₂-reductie, deels als gevolg van lachgasreductie (N₂O) in de oven. Dit is vergelijkbaar met de CO₂-compensatie van 550.000 bomen per jaar.
- » 1.000 kg per jaar aan reductie van ammoniakemissie (NH₃). Dit is vergelijkbaar met de jaarlijkse ammonia-emissie van 130 melkkoeien.
- » 4.000 kg per jaar aan reductie van stikstofoxidenemissie (NO_x). Dit is vergelijkbaar met de NO_x-emissie van 50 miljoen gereden kilometers per jaar door moderne dieselauto's.
- » 11 miljoen kWh per jaar aan extra duurzame elektriciteit. Dat is het jaarlijks verbruik van ongeveer 3.100 huishoudens.

Om de toekomstbestendigheid en continuïteit van de slibverwerkingsinstallatie te waarborgen worden de verbrandingslijnen 1 en 4 gemoderniseerd. Dat zorgt er vanaf 2027 voor dat SNB energiepostief wordt, bepaalde luchtemissies worden verlaagd en knelpunten worden weggenomen waardoor meer slib verwerkt kan worden.

In gesprek met Marjolein Lokhorst en Edwin Kooijman.

SPEERPUNTPROJECT UPGRADE LIJN 1 + 4

Circulariteit en verduurzaming staan al jaren centraal bij SNB om hierin verdere stappen te zetten wordt innovatie steeds belangrijker, zegt Edwin Kooijman, maintenance engineer bij SNB. "Nu we als SNB de stappen gaan zetten om grondstoffen terug te winnen uit zuiveringsslib, is het van belang onze installatie daar zo goed mogelijk op voor te bereiden. Tien jaar geleden zijn de lijnen 2 en 3 omgebouwd, met name om meer energie terug te winnen uit zuiveringsslib. Dit willen we nu ook doen met lijn 1 en 4. De extra energie hebben we nodig bij het maken van grondstoffen. Het voorbeeld voor de ombouw en de organisatie ervan ligt er al, dat geeft vertrouwen. Het wordt nu uiteraard geen exacte kopie, maar we kunnen wel de goede ervaringen en de leerpunten van die ombouw nu meenemen."

Echt impact maken op circulariteit

SNB wordt tijdens de Europese aanbesteding van dit project begeleid door Marjolein Lokhorst, een ervaren projectmanager bij RG-projecten die met haar expertise richting geeft aan het aanbestedingsproces. "Het is mooi om met SNB samen te werken in het realiseren van dit project en echt impact te kunnen maken op verduurzaming. Kijk naar wat het project oplevert aan groene energie, CO₂-reductie en stikstofreductie. Allemaal belangrijke items in Nederland, verenigd in één project. RG-projecten wil graag bijdragen aan deze ontwikkelingen. Juist bij projecten als de upgrade van de twee lijnen is het van belang om samen alles te doorgronden en te analyseren. In de concurrentiegerichte dialoog met marktpartijen hebben we de technische uitdagingen besproken en dat heeft waardevolle en vernieuwende inzichten opgeleverd. Zo kunnen we samen tot een zo goed mogelijk resultaat voor SNB komen", aldus Lokhorst.

Verlagen van lachgas-, ammoniak- en stikstofoxidenemissies

Het upgrade-project heeft drie doelstellingen: meer energie terugwinnen uit zuiveringsslib, een toename in de slibverwerking en emissies verlagen. "De ovens blijven intact en de huidige ketels, met een capaciteit van 10 bar, gaan eruit.

Het uitgangspunt voor de twee nieuwe ketels is 60 bar. Lijnen 2 en 3 draaien al sinds 2015 na hun upgrade op 60 bar. Een leerpunt bij dat project was de verlenging van de verblijfcapaciteit van onze rookgassen, door het plaatsen van een nabrandkamer boven op de oven. Daarmee verlagen we de lachgas-, ammoniak- en stikstofoxidenemissies. De minimale verblijftijd is nu een van de eisen geworden. Oprekken daarvan met twee of drie seconden maakt al een gigantisch verschil", vertelt Kooijman.

Balans in energierugwinning

Als het om de energierugwinning gaat is het volgens Kooijman en Lokhorst zoeken naar balans. "We zijn al ver op weg naar een energie-neutraal slibverwerkingsproces, met de ketels van lijn 2 en 3 die al duurzame stroom leveren in combinatie een hogedrukturbine en met een lagedrukturbine gekoppeld aan lijn 1 en 4. Alles wat meer wordt geproduceerd houden we nagenoeg over waardoor de slibverwerking energiepositief wordt. De energie die over is, is nodig voor de overige speerpuntprojecten. We moeten hierin een balans vinden, ook gezien de problemen met netcongestie."

“Het upgrade-project heeft drie doelstellingen: meer energie terugwinnen uit zuiveringsslib, een toename in de slibverwerking en emissies verlagen.”

Omleiden van de slibaanvoer

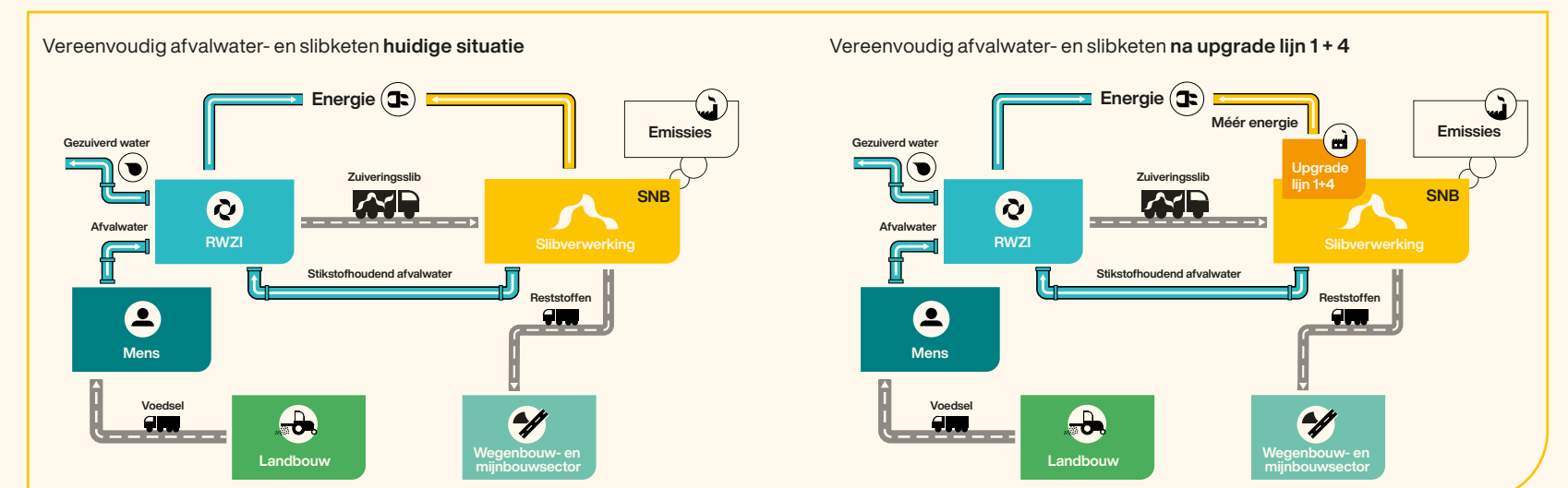
De planning is nu om, na groen licht vanuit de aandeelhouders, zo snel mogelijk te starten met de voorbereidingen. In de grote jaarlijkse onderhoudsstop in 2026 moeten een aantal technische voorbereidingen worden getroffen. Vervolgens krijgen de lijnen achter elkaar een upgrade. "Voor de ombouw hebben

we een doorlooptijd van vijftig dagen per lijn gecalculeerd. Ze worden na elkaar gemoderniseerd, met een tussenpauze van twee weken. Een van de uitdagingen voor de periode dat de lijnen stilleggen is het omleiden van de slibaanvoer naar andere verwerkingslocaties. Zodra de planning helemaal rond is, worden hierover afspraken gemaakt met andere verwerkers. We verwachten wel het meest te moeten afzetten in het buitenland in verband met een tekort aan verwerkingscapaciteit in Nederland."

Monoverbranding nog steeds een goede oplossing

De installatie van SNB is destijds bedacht om 25 jaar te functioneren, aldus Kooijman. "Ook vanuit de gedachte dat er na die periode nieuwe, betere technieken zouden zijn voor slibeindverwerking. Die nieuwe technieken zijn er nog niet. Het is mooi dat we als SNB altijd voorop hebben gelopen met innoveren en zijn blijven investeren in deze techniek. Monoverbranding is en blijft nog steeds de beste oplossing om op een continue, duurzame en betaalbare wijze zuiveringsslib te verwerken."

Thema: Continuïteit

SNB streeft naar een betrouwbare en beschikbare SVI om zo de continuïteit van het zuiveren van afvalwater niet in gevaar te brengen. Om dit te bewerkstellingen wordt preventief, risicogestuurd onderhoud uitgevoerd op de SVI en streeft SNB naar continue verbetering van het verbrandingsproces. De prestaties van SNB zijn mede afhankelijk van de kwaliteit van het aangeleverde zuiveringsslib. Hierop wordt samen met de waterschappen gestuurd.

Totaal verwerkt zuiveringsslib ton/jaar	432.056
	2024: 432.056
	2023: 419.780
	2022: 414.407
Verwerkt zuiveringsslib in eigen SVI % in eigen SVI van totaal	96,6
	2024: 96,6
	2023: 98,2
	2022: 98,7
Beschikbaarheid SVI % bedrijfsuren van totaal	92,1
	2024: 92,1
	2023: 91,0
	2022: 93,5
Doorzet ton slib per bedrijfsuur	13,21
	2024: 13,21
	2023: 12,92
	2022: 12,92

Verwerkt zuiveringsslib

SNB verwerkte in haar eigen installatie circa 417.000 ton ontwaterd zuiveringsslib in 2024 tegenover ongeveer 412.000 ton in 2023. Hierbij moet worden aangetekend dat in 2024 door een extreem lage slibaanvoer in de zomermaanden circa 10.000 ton aan verwerkingscapaciteit niet benut is geweest. Ondanks de krapte in de slibmarkt kon SNB nog circa 15.000 ton zuiveringsslib elders afgezet krijgen in Nederland.

Interne en externe verwerking

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Verwerkt in eigen SVI	ton/jaar	417.075	415.282	408.982	412.188	417.234
Extern laten verwerken	ton/jaar	32.017	18.007	5.425	7.592	14.822
Totaal verwerkt	ton/jaar	449.092	433.289	414.407	419.780	432.056
Verwerkt in eigen SVI	% totaal	92,9	95,8	98,7	98,2	96,6

Beschikbaarheid en doorzet SVI

De totale hoeveelheid verwerkt zuiveringsslib in de eigen SVI is afhankelijk van de doorzet en beschikbaarheid van de slibverwerkingsinstallatie. Het in 2023 opgestarte onderzoek om de doorzet te verhogen heeft in 2024 zijn eerste vruchten afgeworpen. Het strakker sturen op het maximaal belasten van de stoomketels in combinatie met aanpassingen aan een aantal slibdrogers, zorgde voor een toename van de doorzet van 12,92 ton per uur naar 13,21 ton. Op een aantal slibdrogers zijn schrapers aangebracht om het slib beter te verdelen in de drogers en daarmee de droogcapaciteit te vergroten. Deze modificatie wordt in 2025 op alle drogers uitgevoerd. In 2025 wordt ook gekeken naar een aanpassing van de stoomtoevoer naar de drogers met als doel de droogcapaciteit verder te vergroten. De droogtegraad van slib heeft invloed op de doorzet. Het doel is om de doorzet per uur op 14,00 ton te krijgen.

In 2023 en 2024 zijn er meerdere storingen opgetreden van uiteenlopende aard. De twee belangrijkste betroffen lekkages aan de stoomketels en verstoppingen in de doekenfilters. Ten aanzien van de verstoppingen van de doekenfilters zijn een aantal maatregelen getroffen die het aantal verstoppingen moet terugbrengen. Hierdoor is het aantal storingen in 2024 teruggedrongen en nam de technische beschikbaarheid toe van 91,0% naar 92,1%. SNB streeft naar een beschikbaarheid van 92,5%.

Overzicht doorzet en bedrijfsuren

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Doorzet SVI	ton slib p/u	12,94	12,95	12,92	12,92	13,21
Technische beschikbaarheid	% max. cap.	91,7	91,5	93,5	91,0	92,1

Aanvoer en kwaliteit zuiveringsslib in 2024

De aanvoer van zuiveringsslib vanuit de klant-aandeelhouders was circa 13.100 ton hoger dan was opgegeven door de klant-aandeelhouders. Dit betrof vooral een toename in de slibaanvoer vanuit waterschap Limburg. De overige klanten is SNB aan het uifaseren om vanaf 2027 alle verwerkingscapaciteit beschikbaar te hebben voor de klant-aandeelhouders.

Slibaanvoer in tonnen ontwaterd zuiveringsslib

	2020	2021	2022	2023	2024
Aa en Maas	74.459	75.662	74.164	76.319	73.839
Brabantse Delta	69.702	70.831	66.161	66.179	69.712
De Dommel	61.069	54.102	62.522	56.938	57.977
De Stichtse Rijnlanden	0	0	0	59.012	57.114
Limburg	0	0	0	18.909	27.276
Scheldestromen	24.275	24.527	23.846	24.822	26.430
Vechtstromen	50.802	47.372	44.163	46.237	45.429
Totaal klant-aandeelhouders	280.307	272.494	270.856	348.416	357.777
De Stichtse Rijnlanden	79.419	76.970	58.603	0	0
Fryslân	71.930	73.375	68.978	71.086	68.168
Overige	15.132	7.872	17.694	2.843	4.167
Totale slibaanvoer	446.788	430.711	416.131	422.345	430.112

SNB monitort de samenstelling van het ontvangen zuiveringsslib op energie-inhoud, zware metalen, stikstof en fosfaat. De verhouding energie/water in het zuiveringsslib neemt sinds een paar jaar weer toe. Zink, arseen en lood zijn ten opzichte van 2023 toegenomen. Een aanwijsbare reden hiervoor is er niet. Dat geldt ook voor de afname van het fosfaat in het zuiveringsslib.

Thema: CO₂-emissie

Thema: CO₂-emissie

Tijdens het verwerken van zuiveringsslib ontstaat biogene CO₂ en fossiele CO₂. Ten aanzien van CO₂ heeft SNB zich tot doel gesteld om de verwerking van zuiveringsslib minimaal fossiel CO₂-neutraal te laten plaatsvinden ten aanzien van scope 1, 2 en scope (direct beïnvloedbaar) emissies.

Netto fossiele CO ₂ -emissie kg/ton zuiveringsslib	14,8	
	2024:	14,8
	2023:	18,5
	2022:	18,0

Fossiele CO₂-emissie

	Eenheid	2020	2021*	2022*	2023*	2024*
Totaal scope 1	ton CO ₂ eq.	22.920	21.371	27.226	26.477	25.233
Totaal scope 2	ton CO ₂ eq.	543	690	914	187	0
Totaal scope 3**	ton CO ₂ eq.	2.076	2.276	1.072	412	403
Totaal aan fossiele CO ₂	ton CO ₂ eq.	25.539	24.337	29.212	27.076	25.636

* In de voetafdruk betrokken scope 1, 2 en 3 (voor zover direct beïnvloedbaar) emissies waarbij gebruik wordt gemaakt van de omrekenfactoren beschikbaar op www.co2emissiefactoren.nl. Ten aanzien van verbruik en opwekking duurzame energie is vanaf 2021 rekening gehouden met de mix aan duurzame energie die de energieleverancier heeft geleverd. Vanaf 2024 koopt SNB alleen nog groene stroom in. **SNB beschikt nog niet over CO₂-emissiegegevens over de activiteiten achter- en voorwaarts in de keten behoudens de getoonde informatie. In de komende jaren verwacht SNB deze informatie bij leveranciers en afnemers te kunnen verkrijgen.

De fossiele CO₂-emissie nam af door een lagere emissie van lachgas. In verband met aangroei van vliegas in de verbrandingsoven is het zuurstofgehalte in de ovens tijdelijk verhoogd. In 2024 is de oorzaak van de aangroei gevonden en weggenomen waardoor op een lager zuurgehalte verbrand kon worden. Dit heeft een positief effect op de CO₂-emissie. Verder is in 2024 de overstap gemaakt naar de inkoop van 100% duurzame elektriciteit.

CO₂ verwijdering

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Gebruik van CO ₂	ton CO ₂ eq.	-22.171	-14.538	-9.851	-6.471	-3.602
Compensatie van CO ₂	ton CO ₂ eq.	-	-10.281	-12.000	-13.000	-15.853
Totaal	ton/jaar	-22.171	-24.819	-21.851	-19.471	-19.455

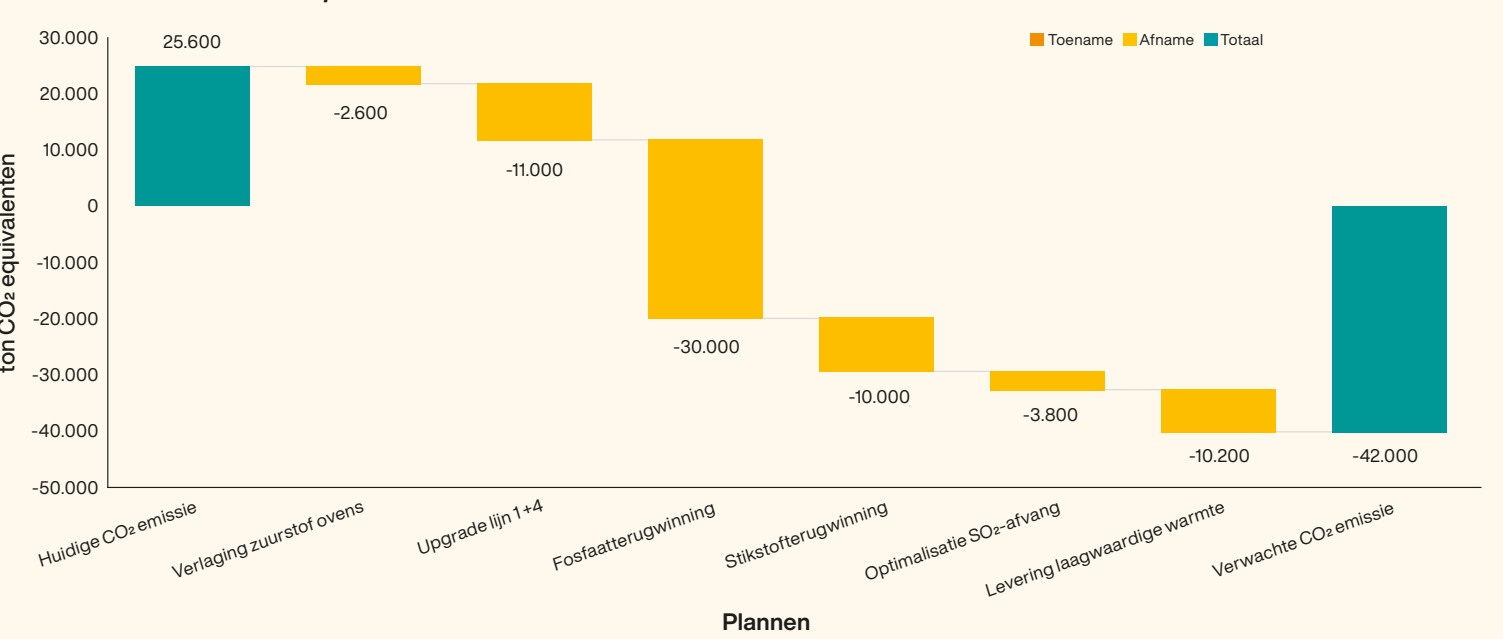
Ten aanzien van het gebruik van CO₂ heeft SNB reeds jarenlang een samenwerking met een buurbedrijf. Dit buurbedrijf maakt een witmaker voor de papierindustrie, waardoor CO₂ wordt opgeslagen in papier. De papierindustrie is echter een markt die sterk onder druk staat waardoor minder CO₂ wordt afgenomen. Voor het deel dat nog niet wordt gereduceerd, dan wel wordt gebruikt, wordt CO₂ gecompenseerd via een samenwerking met Trees for All.

Per saldo CO₂ uitstoot

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Totale CO ₂ emissie	ton CO ₂ eq.	25.539	24.337	29.212	27.076	25.636
Totale CO ₂ verwijdering	ton CO ₂ eq.	-22.171	-24.819	-21.851	-19.471	-19.455
Totaal	ton/jaar	3.368	-482	7.361	7.605	6.181
Per verwerkte ton slib	kg/ton slib	8,1	-1,2	18,0	18,5	14,8

SNB heeft zich als doel gesteld de natuur zo veel mogelijk te ontzien. SNB wil dit bereiken door minimaal fossiel CO₂-neutraal te opereren. Dit wil SNB enerzijds bereiken door alternatieven in de bedrijfsvoering te vinden die de CO₂-voetafdruk verlagen en via de strategische speerpuntprojecten. Voor meer informatie over de speerpuntprojecten wordt verwezen naar de artikelen hierover verspreid in dit jaarverslag. Om de CO₂-voetafdruk te verlagen is een reductieplan opgezet dat in onderstaand overzicht is weergegeven. Het grootste reductiepotentieel zit in het gebruik van laagwaardige warmte die ontstaat tijdens het verwerkingsproces. Nu wordt deze warmte nog weggekoeld. In de toekomst hoopt/verwacht SNB deze warmte te kunnen inzetten voor het terugwinnen van grondstoffen of, indien er een warmtenet wordt gerealiseerd, het verwarmen van gebouwen.

Overzicht CO₂-reductieplan

Naast de uitstoot van fossiele CO₂ ontstaat tijdens de verbranding ook biogene CO₂. In onderstaand overzicht is weergegeven hoeveel biogene CO₂ jaarlijks wordt gemaakt tijdens de verbranding van het zuiveringsslib (biomassa).

Uitstoot biogene CO₂

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Verbranding zuiveringsslib	ton CO ₂ eq.	145.137	146.953	145.125	147.890	153.940

Thema: Energie

Thema: Energie

Om iedereen te laten beschikken over betaalbare, betrouwbare en duurzame energie, moet de toegang tot elektriciteit, schone brandstoffen en technologie worden uitgebreid, de energie-efficiëntie worden verbeterd en moet er meer hernieuwbare energie beschikbaar komen. SNB heeft zich tot doel gesteld om de verwerking van zuiveringsslib energieneutraal te laten plaatsvinden vanaf 2026. Het aangevoerde zuiveringsslib bevat 70% tot 80% water waardoor energieneutraliteit een grote uitdaging is omdat veel energie nodig is om het water kwijt te raken.

Netto-energie-input	0,041
MWh/ton zuiveringsslib	
2024:	0,041
2023:	0,011
2022:	0,017

Voor het slibverwerkingsproces zet SNB drie energiebronnen in: de organische fractie in het zuiverings-slib (biomassa), aardgas en eigen/ingekochte elektriciteit. De organische fractie wordt verbrand tijdens de verwerking, waarbij warmte vrijkomt. Deze warmte gebruikt SNB voor het verwerkingsproces en om elektriciteit te produceren. Aardgas wordt ingezet om de ovens op te warmen na een onderhoudsstop en om gecontroleerd de ovens uit bedrijf te nemen. Een deel van het gasverbruik wordt ingezet ter ondersteuning van de verwerking. Elektriciteit gebruikt SNB voor de aandrijving van diverse installatieonderdelen.

Energieverbruik

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal niet-hernieuwbare energie	MWh/jaar	4.727	3.712	3.589	3.585	2.565
Totaal hernieuwbare energie	MWh/jaar	27.430	26.897	26.469	28.488	29.102
Totaal energieverbruik	MWh/jaar	32.157	30.609	30.058	32.073	31.667

SNB richt zich al sinds de start van de bedrijfsvoering op een verlaging van haar energieverbruik en het gebruiken van de warmte die vrijkomt tijdens de verwerking. Deels wordt deze warmte ingezet om het zuiveringsslib voor te drogen. Er wordt ook een deel van de warmte nuttig ingezet voor het terugwinnen van stoffen en het produceren van elektriciteit uit zuiveringsslib. In 2024 viel de productie van elektriciteit circa 50% lager uit dan in 2023 als gevolg van een schade aan de hogedruk-stoomturbine. Door lange levertijden heeft de turbine een substantieel deel van 2024 niet kunnen draaien.

Thema: Energie

Energieproductie

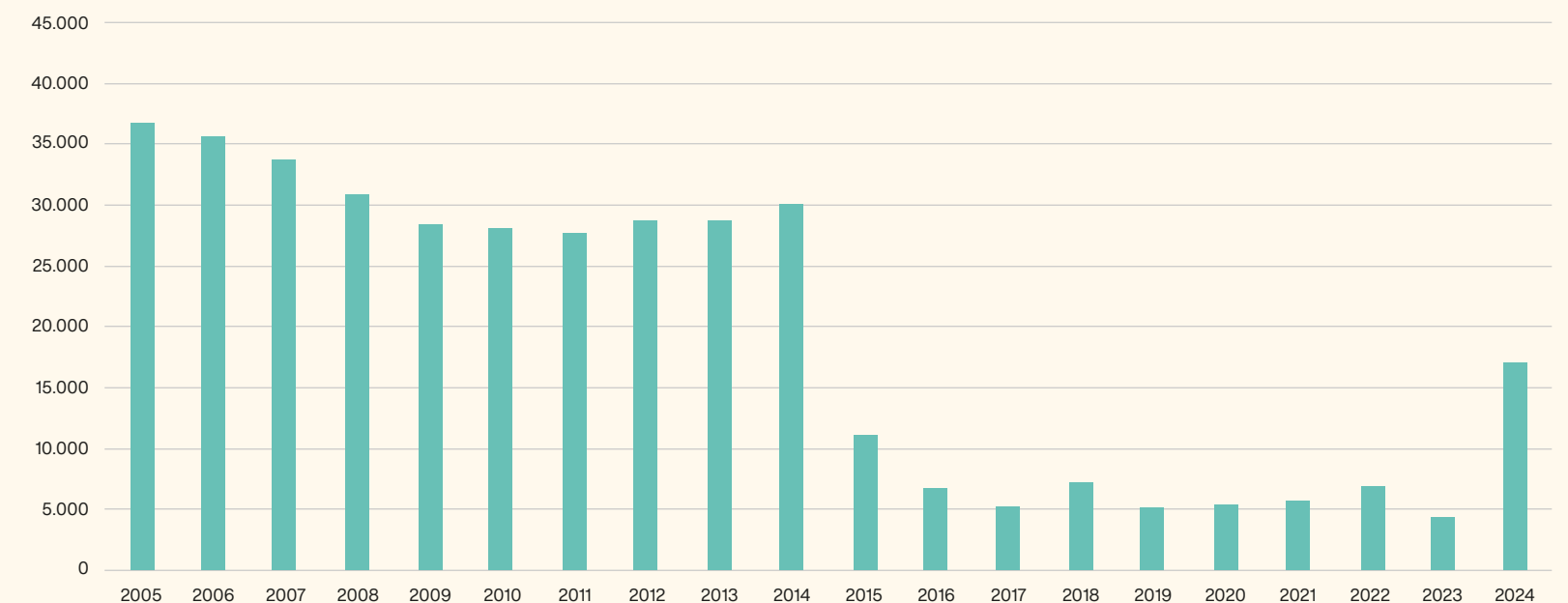
	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Opgewekte energie uit biomassa	MWh/jaar	24.439	22.847	20.722	25.523	12.552
Opgewekte zonne-energie	MWh/jaar	2.365	2.146	2.436	2.212	2.016
Energieproductie	MWh/jaar	26.804	24.993	23.158	27.735	14.568

SNB wil volledig energieneutraal worden. Met de realisatie van het speerpuntproject 'upgrade lijn 1 + 4' moet het mogelijk zijn om meer elektriciteit te gaan opwekken uit zuiveringsslib, zodanig dat er meer energie wordt geproduceerd dan wordt gebruikt. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar het artikel over dit project in dit jaarverslag. Verder wordt gekeken naar het terugwinnen van laagwaardige warmte om die in te kunnen zetten voor bijvoorbeeld de fosfaat- en stikstofrecyclingfabrieken en/of levering aan buurbedrijven en/of levering op een warmtenet. Deze warmte wordt nu weggekoeld.

Netto-energie-input in primaire energie-eenheden

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal energieverbruik	MWh/jaar	32.157	30.609	30.058	32.073	31.667
AF: Totale energieproductie	MWh/jaar	-26.804	-24.993	-23.158	-27.735	-14.568
Netto-energie-input	MWh/jaar	5.353	5.616	6.900	4.338	17.099
Per verwerkte ton slib	MWh/ton slib	0,013	0,014	0,017	0,011	0,041

Netto-energie-input in MWh

Thema: Recycling

Het inzetten van afval als vervangers voor primaire grondstoffen en het terugwinnen van grondstoffen uit afval waarmee deze ingezet kunnen worden als secundaire grondstoffen, vergroot de duurzame verwerking van zuiveringsslib. SNB heeft zich als doel gesteld om uit zuiveringsslib zo veel mogelijk grondstoffen terug te winnen waarbij de focus ligt op fosfaat en stikstof.

Hergebruik reststoffen % hergebruik t.o.v. totaal aan reststoffen		91,7
	2024:	91,7
	2023:	91,6
	2022:	92,3
Fosfaatterugwinning % teruggewonnen P uit vliegias		5,7
	2024:	5,7
	2023:	0,9
	2022:	1,1
Stikstofterugwinning % teruggewonnen N uit afvalwater		13,4
	2024:	13,4
	2023:	0,0
	2022:	0,0

Hergebruik van reststoffen

Het inzetten van afval als vervanger voor primaire grondstoffen en het terugwinnen van grondstoffen uit afval, waarmee deze ingezet kunnen worden als secundaire grondstoffen, zorgt voor een duurzamere verwerking van zuiveringsslib. Immers, de impact op het milieu en de afhankelijkheid van primaire grondstoffen wordt verminderd. SNB zet dan ook volledig in op het terugwinnen van grondstoffen uit reststoffen. Tijdens het verwerkingsproces bij SNB komen er verschillende reststoffen vrij die terug te leiden zijn naar het zuiveringsslib, maar die ook ontstaan door het reinigen van de rookgassen en het afvalwater. Het terugwinnen van grondstoffen is geen eenvoudige opgave. Naar verwachting neemt de verontreiniging in het zuiveringsslib in de komende jaren toe door een hogere zuiveringsgraad, waardoor hergebruik wordt bemoeilijkt. Daarnaast speelt de problematiek rondom zeer zorgwekkende stoffen (ZZS).

Reststoffen uit de SVI per jaar

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal aan afval	ton/jaar	38.808	40.181	40.398	42.248	44.723
Per verwerkte ton slib	kg/ton slib	91	93	97	102	107

Thema: Recycling

Bij de vergisting van zuiveringsslib op de RWZI's wordt de koolstof omgezet in gas, waarbij de organisch gebonden stikstof voornamelijk als ammonia achterblijft in het water, wat gedeeltelijk met het zuiveringsslib naar SNB wordt aangevoerd. Dit leidt er dan toe dat het stikstofgehalte in het afvalwater, dat ontstaat bij het voordrogen van het zuiveringsslib, is verdubbeld. Omdat de eigen afvalwaterbehandeling onvoldoende capaciteit heeft, wordt een deel van het ammonia (ammoniakwater) extern verwerkt. SNB ondervindt problemen met de afzet omdat er nauwelijks verwerkingscapaciteit beschikbaar is voor dit materiaal. Eind 2024 is de eigen biologische afvalwaterzuivering aangepast om meer stikstofafbraakcapaciteit te realiseren. Voor 2025 wordt derhalve een afname verwacht van de externe verwerking van ammoniakwater. In 2024 zijn met een tweetal afvalenergiecentrales proeven gedaan om het ammonia in te zetten om stikstofoxide (NOx) te reduceren tijdens de verbranding van bedrijfs- en huisafval. SNB verwacht deze proeven in 2025 te kunnen doorzetten en vervolgens naar een reguliere afname over te gaan.

Bovenstaande reststoffen worden zo veel mogelijk hergebruikt als secundaire grondstof, waardoor inzet van primaire grondstoffen vermeden wordt. Hierbij streeft SNB naar een zo hoog mogelijke nuttige toepassing.

Hergebruik reststoffen als grondstoffen

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Nuttig toegepast	% tot. afval	98,7	93,4	92,3	91,6	91,7
Niet nuttig toegepast	% tot. afval	1,3	6,6	7,7	8,4	8,3
Totaal	% tot. afval	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Fosfaatterugwinning

In 2023 is SNB gestart met het strategisch speerpuntproject 'fosfaatterugwinning'. Doel van dit project is om binnen een aantal jaren een fosfaatrecyclingfabriek te realiseren naast de slibverwerkings-installatie in Moerdijk waarin een fosfaatmeststof wordt gemaakt. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar het artikel over dit project in dit jaarverslag. Tot en met 2024 heeft SNB via diverse routes op discontinue wijze al fosfor (P) teruggewonnen uit vliegias. Tot en met heden is er circa 2.345 ton fosfor teruggewonnen. Vorig jaar is de terugwinning toegenomen waarbij vliegias is afgezet bij een kunstmestproducent die de vliegias toepast in een gecertificeerde groene kunstmest die in 2024 voor het eerst op de markt is gebracht. SNB verwacht dat de afzet in de komende jaren verder kan toenemen maar dat voor de grootschalige fosfaatterugwinning SNB is aangewezen op bovenstaand project.

Aanwezige hoeveelheid fosfaat en terugwinning fosfaat uit vliegias

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Fosfaatgehalte (P2O5) in vliegias	% tot. as	20,8	21,7	21,6	21,3	19,8
Fosfaatterugwinning	%	0,0	0,3	1,1	0,9	5,7
Fosfaatterugwinning	ton P	0	11	38	32	191

Stikstofterugwinning

Zuiveringsslib is rijk aan fosfaat maar ook aan stikstof. Hierboven is aangegeven dat SNB te maken heeft met een toename van stikstof in het afvalwater. Nu wordt deze stikstof vernietigd in de eigen afvalwaterbehandeling dan wel extern verwerkt. SNB ziet echter mogelijkheden deze stikstof om te zetten in een vorm waarbij deze als groene meststof gebruikt kan worden. In 2024 startte een pilotproef hiernaar. In 2024 zijn er diverse proeven gedaan om vanuit het afvalwater een stikstofmeststof te maken. Deze proeven zijn succesvol verlopen. Op basis daarvan werkt SNB binnen het speerpuntproject 'stikstofterugwinning' aan de realisatie van een stikstofrecyclingfabriek met als doel een stikstofmeststof te gaan produceren. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar het artikel over dit project in dit jaarverslag.

Terugwinning stikstof uit afvalwater

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Stikstofterugwinning	%hergebruik	0,0	0,0	0,0	0,0	13,4

Met het verwerken van zuiveringsslib heeft SNB veel positieve impact, omdat we ongewenste stoffen vernietigen, grondstoffen terugwinnen en energie produceren. Naast CO₂ komen tijdens de verwerking ook andere stoffen vrij naar lucht en water die schadelijk zijn voor het milieu. De rookgassen en het afvalwater die vrijkomen worden zo veel mogelijk gereinigd. Daarmee ontziet SNB de omgeving zo veel mogelijk. SNB zet hierbij in op het maximaal reduceren van de emissies naar lucht en water.

Stikstof

De in het zuiveringsslib aanwezige zwavel en stikstof worden tijdens de verwerking grotendeels afgebroken of omgezet in onschadelijke emissies. Een deel komt in de lucht terecht, zoals zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxiden (NO_x) en ammoniak (NH₃). Deze stoffen dragen bij aan de verzuring van het milieu. In het verleden is reeds geïnvesteerd om de stikstofemissies te beperken, door twee verbrandingsovens te verlengen. In het speerpuntproject 'upgrade lijn 1 + 4' wil SNB ook de twee andere verbrandingsovens verlengen, om zodoende de stikstofemissies verder te verlagen naast het reduceren van de lachgasemissies en het opwekken van meer energie uit zuiveringsslib. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar het artikel over dit project in dit jaarverslag.

Uitstoot verzurende emissies in vrachten per jaar

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Ammoniak (NH ₃)	ton/jaar	4,9	5,1	5,8	5,9	6,2
Stikstofoxiden (NO _x)	ton/jaar	36,4	35,8	35,1	37,0	33,4
Zwaveldioxide (SO ₂)	ton/jaar	4,6	2,4	2,5	3,0	2,5
Totaal	ton/jaar	45,9	43,3	43,4	45,9	42,1
Per verwerkte ton slib	kg/ton slib	0,11	0,10	0,11	0,11	0,10

Verzuring	0,10
ton (NO _x /NH ₃ /SO ₂)/jaar	2024: 0,10 2023: 0,11 2022: 0,11
Kwaliteit afvalwater	2.194
vervuilingseenheden/jaar	2024: 2.194 2023: 836 2022: 748

In 2024 is de eerste van vier verbeterde rookgaswassers geïnstalleerd. SNB verwachtte een afname van de ammoniakemissie te bewerkstelligen met de verbeterde wasser. Dat is niet gelukt. Er wordt nu naar andere mogelijkheden gekeken om de ammoniakemissie te verlagen. Belangrijk hierin is het speerpuntproject 'stikstofterugwinning'. Nu wordt nog een groot deel van de ammoniak uit het afvalwater meeverbrand. Via het genoemd project wordt de ammoniak niet meer meeverbrand, maar omgezet in een stikstofmeststof. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar het artikel over dit project in dit jaarverslag. De overige drie rookgaswassers worden in de komende jaren ook nog vervangen, omdat deze wassers aan het einde zijn van hun technische levensduur.

Verder is SNB van plan via het speerpuntproject 'optimalisatie SO₂-afvang' zwaveldioxide (SO₂) om te zetten in gips, geschikt voor toepassing in de bouwsector. Het doel is dan tevens om de SO₂-emissie verder terug te brengen. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar het artikel over dit project in dit jaarverslag.

Emissies naar afvalwater

Naast het verbruik van water produceert SNB ook een aantal afvalwaterstromen: bedrijfsafvalwater, hemelwater van wegen en terreinen, hemelwater op daken en koelwaterspui. De laatste twee stromen worden gebruikt als koelwater. Het regenwater dat op de wegen en losborden van het terrein terecht komt wordt via een bodempassage geloosd op een sloot. Met de lozing op de sloot wordt verdroging van het milieu tegengegaan.

Het bedrijfsafvalwater loost SNB via het riool, nadat het eerst gezuiverd is via de biologische afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI). In 2024 is het afvalwater om een aantal redenen niet goed verwerkt door de zuivering waardoor de afvalwateremissie toenam in 2024. Deze redenen waren: onderhoud aan de ammoniakstrippers en de persleiding van het waterschap, de ombouw van de zuivering zelf, schuimvorming in de zuivering en het vervangen van luchtschotels in de zuivering.

Afvalwateremissies

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Vervuilingswaarde	v.e.	885	464	748	836	2.188

Thema: Grondstoffengebruik

Thema: Grondstoffengebruik

SNB streeft naar het minimaliseren van de inzet van grond- en hulpstoffen, rekening houdend met de samenstelling van het aangeleverde zuiveringsslib. De vervuiling in het zuiveringsslib bepaalt in hoge mate de aard en omvang van het gebruik van hulpstoffen. In verband met de schaarste aan zoet water tracht SNB tevens het waterverbruik zo veel mogelijk te beperken.

Verbruik hulpstoffen	42,9
kg/ton zuiveringsslib	2024: 42,9
	2023: 46,3
	2022: 46,0
Verbruik water	0,99
m³/ton zuiveringsslib	2024: 0,99
	2023: 0,95
	2022: 1,02

Grond- en hulpstoffengebruik

De vier belangrijkste hulpstoffen die SNB gebruikt, zijn zoutzuur, natronloog, kalksteen/krijt en adsorbens. Zwavel in het zuiveringsslib reageert in de oven tot zwaveldioxide (SO₂). Hiervan wordt circa 70% afgevangen door de toevoeging van kalk/krijt in de oven en circa 30% door dosering van natronloog in de rookgaswassers. Natronloog wordt ook in combinatie met zoutzuur gebruikt voor het verwijderen van stikstof. De adsorbens wordt in de laatste stap van de rookgasreiniging gebruikt, om zeker te stellen dat eventueel nog aanwezige verontreinigingen in de rookgassen worden afgevangen.

Verbruik grond- en hulpstoffen

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal grond- en hulpstoffen	ton/jaar	14.691	15.779	18.820	19.095	17.895
Per verwerkte ton slib	kg/ton slib	35,2	38,0	46,0	46,3	42,9

Het verbruik van zoutzuur en natronloog is toegenomen door de toename van stikstof in het afvalwater. De toename in het gebruik van kalk/krijt houdt verband met de overschakeling op een ander, minder reactief mengsel van kalk/krijt in verband met het wegvallen van de kalkleverancier. Met de realisatie van het speerpuntproject 'optimalisatie SO₂-afvang' wil SNB SO₂ niet langer afvangen met kalk/krijt in de verbranding, maar volledig in de rookgaswassers. Om dan het natronloogverbruik niet te laten oplopen, wordt in dit project ook de terugwinning/recirculatie van natronloog voorzien. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar het artikel over dit project in dit jaarverslag.

Waterverbruik

Voor het verwerkingsproces heeft SNB water nodig. Hiervoor wordt drink- en industriewater ingekocht en wordt koelwater betrokken uit het Hollandsch Diep.

Verbruik grond- en hulpstoffen

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal verbruik	m3/jaar	411.650	399.759	419.854	389.473	412.952
Per verwerkte ton slib	m3/ton slib	0,99	0,96	1,02	0,95	0,99

SPEERPUNTPROJECT FOSFAATTERUGWINNING

SNB krijgt wereldprimeur op het gebied van fosfaatrecycling

Duurzaamheidswinst project Fosfaatterugwinning in cijfers

- » 23.000 ton per jaar aan vermeden CO₂. Dat is vergelijkbaar met de CO₂-compensatie van 1.150.000 bomen per jaar.
- » 3,2 miljoen kilo per jaar aan teruggewonnen circulair fosfaat. Dit kan 8% van het jaarlijkse kunstmestgebruik uit fossiele bronnen in Nederland vervangen.
- » De fosfaatproductie voorziet in 60% van de jaarlijkse fosfaatbehoefte van de Nederlandse bevolking.

De eerste innovatieve circulaire fosfaatfabriek verrijst binnen enkele jaren op het terrein van SNB, als onderdeel van de slibverwerkingsinstallatie. Fosfaat is een waardevolle grondstof voor met name de wereldwijde voedselproductie. Terugwinnen ervan beperkt uitputting van fosfaatmijnen en verlaagt de milieu-impact van de kunstmestproductie. Daarnaast draagt het bij aan het vergroten van de continuïteit, duurzaamheid en betaalbaarheid van de slibverwerking bij SNB.

In gesprek met Silvester Bombeeck en Marissa de Boer.

SPEERPUNTPROJECT FOSFAATTERUGWINNING

Realiseren van de nieuwe fosfaatfabriek is een belangrijke stap op weg naar een circulaire afvalwater- en slibketen, zegt SNB-directeur Silvester Bombeeck. "We slaan hiermee meerdere vliegen in één klap. We maken twee nuttige producten uit afval, want naast fosfaat produceert de nieuwe fabriek ook een cementvervanger voor beton. Verder vermijden we met de nieuwe installatie per saldo structureel de uitstoot van een aanzienlijke hoeveelheid CO₂. Bovendien wordt alle slibvlieggas die na het slibverwerkingsproces overblijft verwerkt. Slibvlieggas is een restproduct waarvoor het steeds moeilijker is om een nuttige toepassing te vinden", aldus Bombeeck.

Twee producten zonder afvalstroom

SNB is al langer op zoek naar een geschikte technologie voor de recycling van fosfaat. Die werd uiteindelijk gevonden bij het bedrijf SusPhos, dat zes jaar geleden is opgericht door Marissa de Boer. Zij bedacht tijdens haar promotieonderzoek samen met andere studenten aan de Universiteit van Amsterdam de nieuwe technologie voor het terugwinnen van fosfaat. "Samen met een technologiepartner hebben we een pilotfabriek opgezet bij een rioolwaterzuiveringsinstallatie in Leeuwarden. Dat heeft geleid tot de inmiddels gepatenteerde technologie die met zuur verbindingen in fosfaatrijke stromen breekt en die vervolgens scheidt. Zo maken we zonder afvalstroom twee producten, dat is ons unieke onderscheid; uiteraard een fosfaatemeststof en een vervanger voor cement in beton. De bouw van de op onze technologie gebaseerde fosfaatrecyclingfabriek is dan ook een belangrijke mijlpaal", zegt SusPhos-CEO De Boer.

Warmte en elektriciteit benutten

De fosfaatrecyclingfabriek wordt geïntegreerd in de slibverwerkingsinstallatie van SNB. Bombeeck: "Daarmee is het onderdeel van onze operatie en is er bijvoorbeeld geen aparte controlekamer nodig. Als energiebron voor de nieuwe fabriek benutten we warmte en elektriciteit die al in onze installatie worden geproduceerd. En er is geen emissie van CO₂ of stikstof. Zo zetten we met de nieuwe fabriek een belangrijke stap in de transitie naar een cir-

culaire afvalwater- en slibketen, door het meest waardevolle bestanddeel, fosfaat, van slibvlieggas terug te winnen."

“We maken twee nuttige producten uit afval, want naast fosfaat produceert de nieuwe fabriek ook een cementvervanger voor beton.”

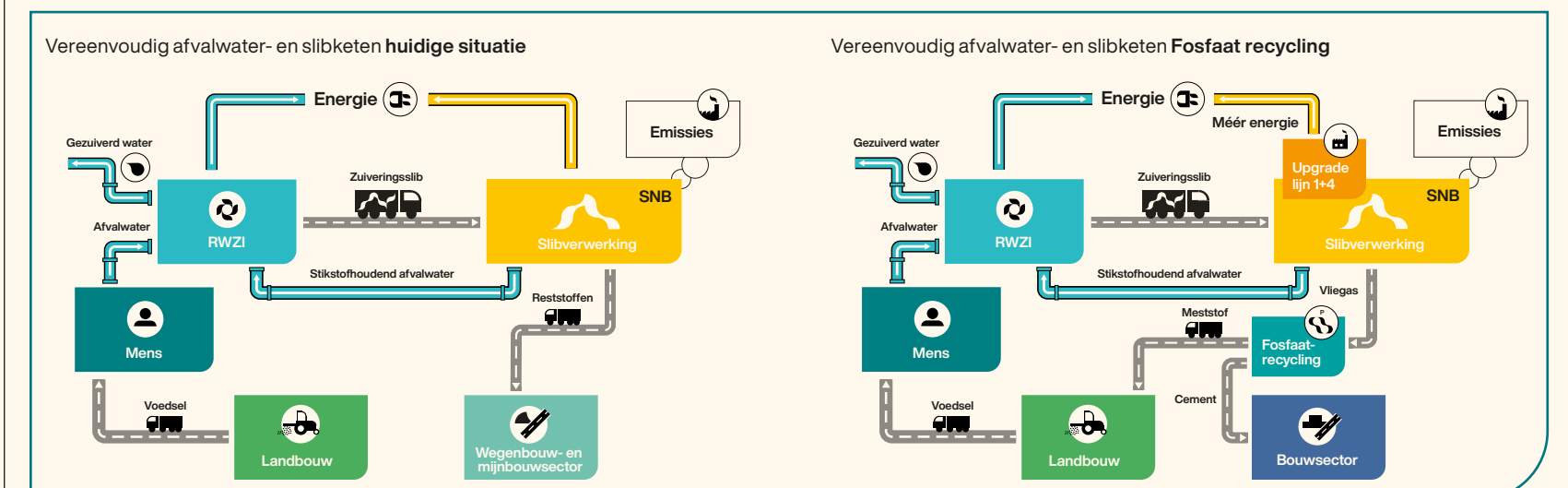
Internationale belangstelling

Vanaf de start heeft SusPhos meerdere awards in de wacht gesleept voor de behaalde resultaten met het baanbrekende innovatieve onderzoek naar fosfaatrecycling. "Het is niet de bedoeling dat we na de realisatie van de fabriek bij SNB eigenaar worden van nog meer fosfaatfabrieken. Wel willen we licenties gaan uitgeven voor onze technologie. Daarvoor is al aardig wat internationale belangstelling. In landen als

Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland wordt het binnen een aantal jaren wettelijk verplicht om fosfaat uit afvalwater en zuiveringsslib te halen. Daarnaast is er aandacht voor onze technologie uit onder andere Azië. Het belangrijkste is dat we positieve impact kunnen maken op het gebied van duurzaamheid", aldus De Boer.

Volledig circulair proces

De beoogde start van de fosfaatrecyclingfabriek is voorzien voor begin 2028, maar SNB en SusPhos moeten nog wel een slag om de arm houden, zegt Bombeeck. "De aandeelhouders van SNB moeten nog een definitieve investeringsbeslissing nemen. Onze aandeelhouders zien het belang van het terugwinnen van fosfaat. Fosfaat is een van de grondstoffen die van groot belang is voor de voedselproductie. Eens raken de fosfaatmijnen leeg en houdt de winning van fossiele fosfaaterts op. Jaarlijks gaat in Nederland 12 miljoen kilo fosfaat verloren via het afvalwater. Met de fosfaatrecyclingfabriek verwachten 3,2 miljoen kilo terug te winnen. We zetten daarmee een belangrijke stap in het sluiten van de fosfaatkringloop in het afvalwater in Nederland."

Thema: Aantrekkelijke werkgever

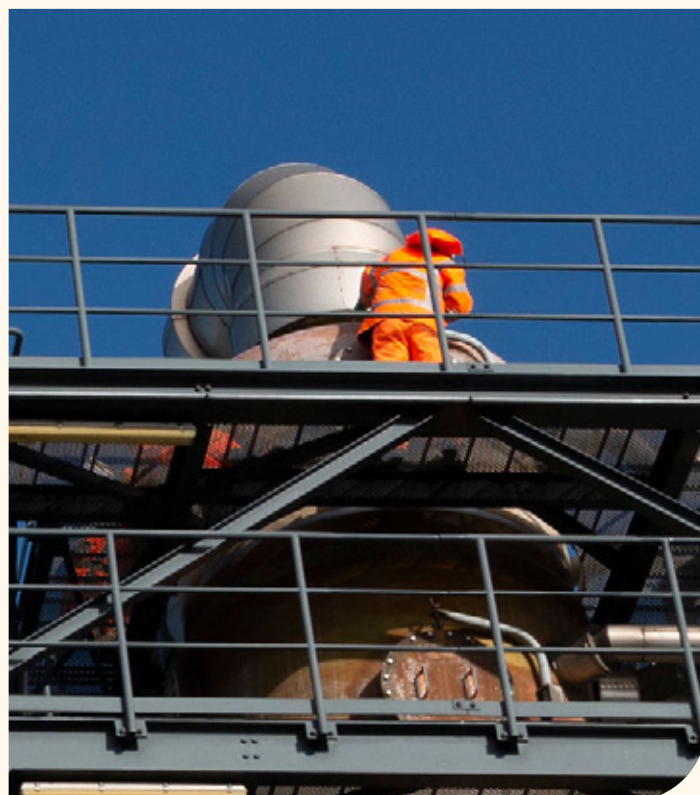

De ondernemingsstrategie kan alleen succesvol worden uitgevoerd wanneer er een robuuste organisatie achter staat. SNB zorgt daarom voor het behoud en de uitbouw van relevante kennis en ervaring in de organisatie, met voldoende en tijdige instroom van jong talent en ervaren krachten op sleutelposities.

Werkgelegenheid gemiddeld aantal fte		52,4
	2024:	52,4
	2023:	51,7
	2022:	50,7

Organisatiestructuur

De Directie leidt SNB en stuurt het Managementteam aan. Het Managementteam bestaat naast de Directeur uit de Operationeel Manager en de Manager Finance & Control. De Operationeel Manager stuurt de Afdeling Procesvoering en de Afdeling Technische Dienst aan. Beide afdelingen worden ondersteund vanuit de EMA (Engineering, Milieu en Arbo) en het Bedrijfsbureau. De Manager Finance & Control stuurt de ondersteunende afdelingen aan: P&O, Finance & Control en Secretariaat. In 2024 is een nieuwe Afdeling Innovatie opgezet die rechtstreeks onder de Directie gaat functioneren. Deze afdeling gaat zich toelagen op de innovatie op het gebied van bestaande en nieuwe slibbeindverwerkingstechnieken en innovaties in grondstoffenterugwinning.

Werkgelegenheid

Alle medewerkers die in dienst zijn hebben een aanstelling voor onbepaalde tijd, op zeven medewerkers na. Alle medewerkers hebben arbeidsovereenkomsten met vaste arbeidsuren. Van de 55 medewerkers op 31 december 2024 is 15% vrouw en 85% man. 16% van de medewerkers heeft een parttime aanstelling, waarvan 78% vrouw en 22% man. Een medewerker heeft een afstand tot de arbeidsmarkt.

Omvang en samenstelling medewerkers

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Medewerkers per einde jaar	aantal	51	50	53	53	55
Medewerkers gedurende jaar	gem. fte	49,5	49,4	50,7	51,7	52,4
Gemiddelde leeftijd	jaar	50,8	50,0	50,0	51,0	49,2
Gemiddeld aantal dienstjaren	jaar	15,5	14,8	14,3	14,8	12,5
Verloop medewerkers	aantal	1	3	2	3	9

In 2024 zijn vijf medewerkers met pensioen gegaan en hebben vier medewerkers besloten hun carrière elders voort te zetten. In 2024 zijn elf nieuwe medewerkers aangetrokken. Op 31 december 2024 is de leeftijdsopbouw van de medewerkers als volgt: 5 jonger dan 30 jaar, 14 tussen de 30 en 50 en 36 ouder dan 50 jaar.

Scholing

Met alle medewerkers wordt minimaal een keer per jaar een evaluatiegesprek gehouden waarbij tevens persoonlijke plannen worden opgesteld voor het komende jaar. SNB heeft een ruime scholingsregeling waarbinnen medewerkers zichzelf verder kunnen ontwikkelen. In 2024 zijn onder andere opleidingen gevolgd op het gebied van master in management & innovatie, MBA, middelbare veiligheidskunde en procesoperator B en C. Daarnaast volgen medewerkers opleidingen en actualiteitendagen om bij te blijven op hun vakgebied. De effectiviteit van deze opleidingen is getoetst tijdens evaluatiegesprekken die jaarlijks met de medewerkers worden gehouden.

Consultatie en participatie van medewerkers

Via diverse overlegstructuren wordt met de medewerkers gesproken en input gevraagd op strategische en operationele vraagstukken. Op het gebied van gezond en veilig werken worden medewerkers via toolboxes bijgepraat door leidinggevend. De preventiemedewerkers zijn betrokken bij vraagstukken op het gebied van Arbo in samenwerking met de KAM-coördinator. De OR denkt mee en na over de ontwikkelingen en geeft aan hoe de OR tegen SNB en haar activiteiten aankijkt. De Directie heeft drie keer overleg gehad met de OR over reguliere zaken en specifieke, actuele onderwerpen zoals organisatiewijziging, arbeidsvoorwaarden, invulling vacatures, veilig en gezond werken en arbeidsmarktontwikkelingen. De RvC woonde regelmatig een vergadering bij.

opleidingen en
actualiteitendagen
op vakgebied

Thema: Veilige en gezonde werkomgeving

Onze SVI is een complexe installatie die 24/7 in bedrijf is. Onze medewerkers moeten zich dus continu bewust zijn van de gevaren. Veilig werken in een veilige en gezonde werkomgeving is dan ook belangrijk. Hieraan wordt dagelijks aandacht besteed met als doel dat iedereen gezond en veilig naar huis kan.

Ongevallen ongevallenratio	62	
	2024:	62
	2023:	54
	2022:	0
Ziekteverzuim % ziekte-uren	4,5	
	2024:	4,5
	2023:	7,4
	2022:	10,0

Werkomgeving

Een veilige en gezonde werkomgeving is van grote waarde voor onze medewerkers. SNB besteedt hier dan ook veel aandacht aan.

Veiligheidscijfers

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Ongevallenratio	ratio*	54	14	0	54	62
Verloren arbeidstijd	dagen	21	0	0	4	2

*(aantal ongevallen : totaal aantal gewerkte uren) * 1.000.000 uur.

In 2024 waren er 5 ongevallen waarvan 1 met verzuim. Deze ongevallen zijn allemaal geanalyseerd waarbij indien nodig en mogelijk maatregelen zijn getroffen om soortgelijke ongevallen in de toekomst te voorkomen.

Verzuimcijfers

	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Ziekteverzuim	%	5,5	7,6	10,0	7,4	4,5
Meldingsfrequentie	aantal p.p.	0,89	1,24	1,63	1,52	1,23

Net als in voorgaande jaren heeft SNB in 2024 te maken gehad met een aantal langdurig arbeids-ongeschikte werknemers. Deze arbeidsongeschiktheid is niet gerelateerd aan de werkzaamheden bij SNB. Preventie is een belangrijk aandachtspunt alsook de begeleiding van langdurig arbeids-ongeschikte werknemers.

SPEERPUNTPROJECT STIKSTOFRECYCLING

Recyclen van stikstof naar een bruikbaar product is op alle fronten winst

Duurzaamheidswinst project Stikstofterugwinning in cijfers

- » 36.000 ton per jaar aan vermeden CO₂. Dat is vergelijkbaar met de CO₂-compensatie van 1.800.000 bomen per jaar.
- » 4.000 kg per jaar aan reductie van ammoniakemissie (NH₃). Dit is vergelijkbaar met de jaarlijkse ammoniakemissie van 520 melkkoeien.
- » 12 miljoen kilo aan teruggewonnen circulaire stikstof (als ammoniumsulfaat 40%).

Met een stikstofrecyclingfabriek wil SNB stikstof terugwinnen tot een gerecycled bruikbaar stikstofproduct. Met deze fabriek wordt de huidige afvalwaterbehandeling van SNB geoptimaliseerd waardoor operationele kosten worden verlaagd en een bijdrage wordt geleverd aan circulariteit in de afvalwater- en slibketen.

In gesprek met Geert Notenboom en Luc Sijtermans.

SPEERPUNTPROJECT STIKSTOFRECYCLING

SNB treft voorbereidingen voor het Europees aanbesteden van de bouw van een installatie die stikstof verwijdert uit het afvalwater en dat vervolgens omzet in een bruikbaar product voor in de landbouw of als chemisch product. Het stikstofgehalte in het afvalwater van SNB is in de afgelopen jaren sterk toegenomen en dat zorgt voor fikse uitdagingen, maar ook voor inventieve oplossingen.

Dat de hoeveelheid stikstofhoudende ammonia in de laatste acht jaar is verdrievoudigd komt door het verder vergisten van zuiveringsslib bij de rioolwaterzuiveringsinstallaties, zegt Luc Sijtermans, proces- en milieuengineer bij SNB. "Dat proces levert biogas op, maar zorgt ervoor dat meer organisch gebonden stikstof als ammonia achterblijft in het water dat met het zuiveringsslib wordt aangevoerd. Steeds meer ammonia komt in ons afvalwater terecht. Die stikstof wordt in onze eigen afvalwaterbehandeling vernietigd, maar de capaciteit ervan is niet toereikend. Daardoor zijn we op zoek gegaan naar nieuwe oplossingen."

Extra capaciteit stikstofverwijdering

Geert Notenboom van Notenboom Water Consultancy adviseert SNB over met name het zuiveren van het afvalwater. Zo was hij betrokken bij het ontwerp van de eerste biologische waterzuivering die de waterreststroom uit de installatie van SNB behandelt. "In 2022 werd duidelijk dat er iets moest gebeuren om de oplopende stikstofconcentratie in het afvalwater omlaag te krijgen. Samen hebben we gekeken hoe we, met gebruikmaking van de huidige infrastructuur, extra stikstofverwijderingscapaciteit kunnen creëren. Daartoe hebben we na eigen onderzoek, marktpartijen benaderd en dat heeft geleid tot de keuze voor een membraanbioreactor."

Dat bleek een gouden greep, zeggen Sijtermans en Notenboom. "Die bioreactor heeft in 2024 gefunctioneerd als pilot en al halverwege het jaar bleek dat de stikstofafbraakcapaciteit daarmee ruimschoots kon worden verdubbeld. Om die reden is de zuiveringsinstallatie in zijn geheel omgebouwd tot membraanbioreactor."

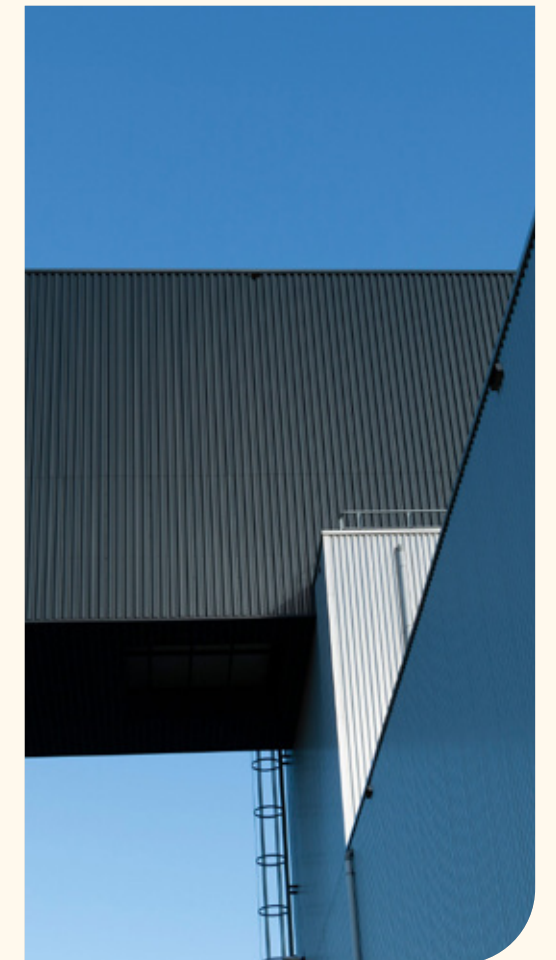
Bruikbaar gerecycled stikstofproduct

Nu zijn de pijlen gericht op het verder verwijderen van stikstof en het verwaarden ervan met een nieuw te bouwen stikstofrecyclingfabriek. "Toepassing in de landbouw als stikstofmeststof ligt voor de hand, want kunstmest is een commodity die in grote hoeveelheden wordt toegepast. Maar het zou ook toepassing in een chemisch product kunnen zijn, overal waar ammonium of ammoniak in wordt gebruikt. Het is aan marktpartijen om met voorstellen te komen. Een belangrijke bijvangst is dat we verwachten ook een aanzienlijke hoeveelheid CO₂ te kunnen vermijden. Het produceren van ammonia op traditionele wijze kost namelijk veel energie. We willen in de toekomst daarom zoveel mogelijk inzetten op het maken van een bruikbaar gerecycled stikstofproduct", zegt Sijtermans.

“Met stikstofrecycling zetten we een nieuwe stap om een verdere bijdrage te leveren aan een continue, duurzame en betaalbare verwerking van zuiveringsslib.”

Slot op de deur

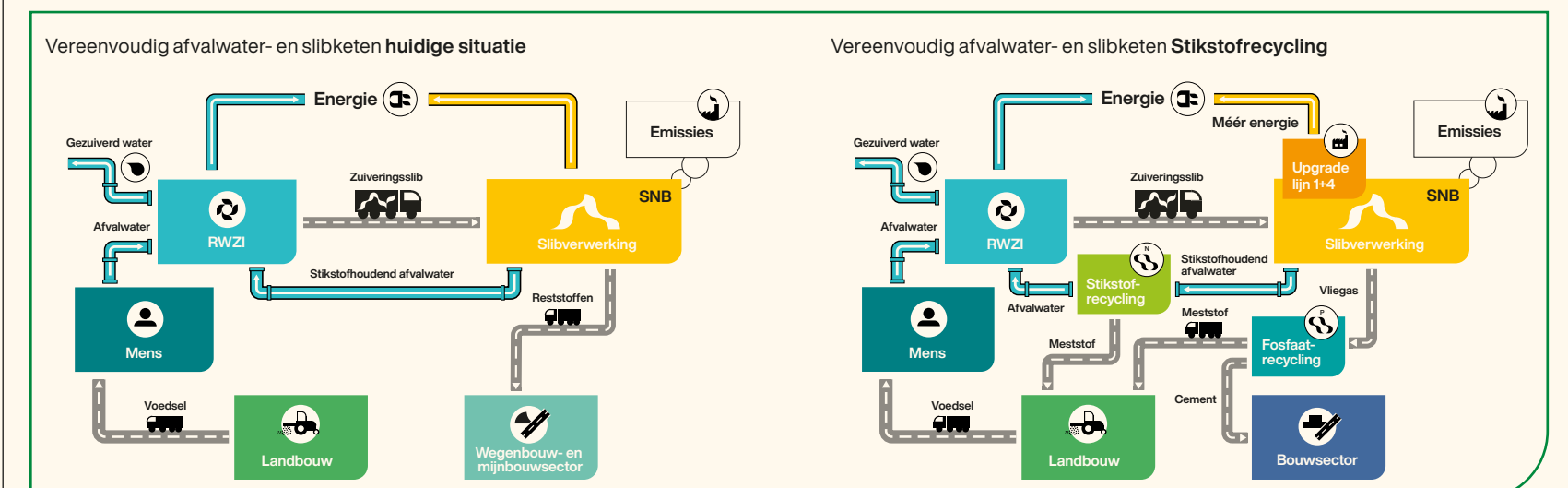
Notenboom en Sijtermans verwachten dat een nieuwe recyclingfabriek de membraanbioreactor in ieder geval beduidend minder zal gaan belasten. "Deze reactor realiseert nu zeer lage concentraties in het effluent. We vermoeden dat een nieuwe fabriek dat nooit zal kunnen realiseren. Daarom blijft de membraanbioreactor nodig als slot op de deur, mede met het oog op strengere eisen. Binnen de stikstofketen van SNB verschuiven we nu zoveel mogelijk naar toepassing in een nuttig product. Daarmee ontlasten we andere onderdelen van de installatie en gaan de operationele kosten omlaag. De ontlasting zorgt onder andere voor een verlaging van onze ammoniakemissie

naar de lucht. De route was altijd reststoffen afzetten of verwijderen. Nu kijken we wat we nog kunnen met het stikstofatoom om daar een nuttig product van te maken, vanuit de circulaire duurzaamheidsgedachte. Met stikstofrecycling zetten we een nieuwe stap om een verdere bijdrage te leveren aan een continue, duurzame en betaalbare verwerking van zuiveringsslib."

Boost voor hoogwaardige landbouw

Kunstmest zou in ieder geval een mooie toepassing zijn. "De productie van kunstmest heeft geleid tot een boost voor de hoogwaardige landbouw. Het heeft grote groeimomenten van bevolking en welvaart opgeleverd. Nu is het beter om circulair te denken door ammonia steeds weer opnieuw te gebruiken."

Thema: Financieel gezond

Een financieel gezonde organisatie is de basis voor alles wat SNB doet. SNB kent publieke aandeelhouders en heeft geen winstoogmerk. SNB drukt haar ondernemings-waarde uit langs de lijn van de laagste mogelijke verwerkingskosten. Een gezonde balans tussen continuïteit, kosten en duurzaamheid is daarbij het uitgangspunt.

Kostenindex % t.o.v. '98		96,4
	2024:	96,4
	2023:	88,4
	2022:	96,1
Solvabiliteit EV/TV		26,4
	2024:	26,4
	2023:	29,9
	2022:	33,8

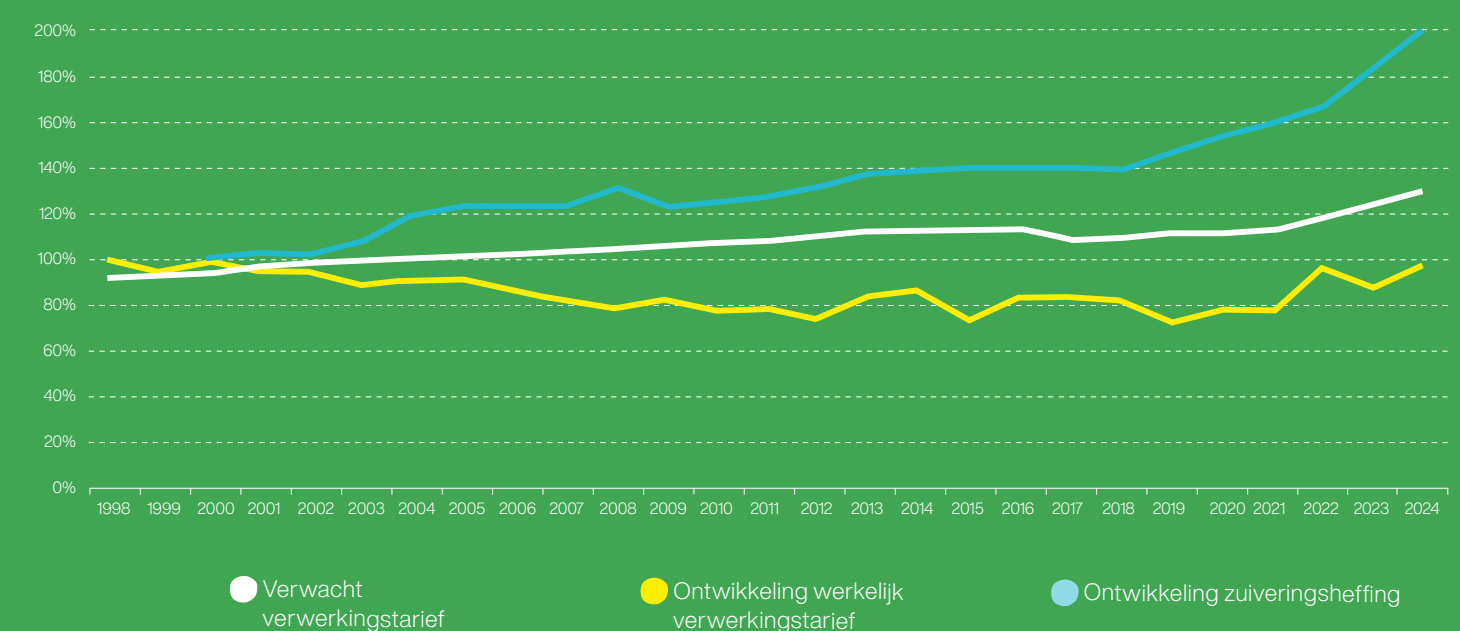

SNB IS TRANSPARANT OVER INVESTERINGEN, VERWACHTE TRENDEMENTEN EN KOSTEN VAN DE VERWERKING VAN ZUIVERINGSSLIB

Ontwikkeling verwerkingskosten

De kosten die SNB maakt voor de verwerking van het zuiveringsslib worden doorbelast aan de waterschappen. Daarmee zijn deze verwerkingskosten rechtstreeks van invloed op de zuiveringsheffing van de waterschappen. SNB streeft naar een stabiel/dalend verwerkingstarief. Onderstaand is de ontwikkeling van het tarief weergegeven vanaf 1998. Hierbij is het gerealiseerde verwerkingstarief afgezet tegen het geïndexeerd ontwerptarief en de zuiveringsheffing. De stijging van de afgelopen jaren houdt hoofdzakelijk verband met de toegenomen inflatie in combinatie met extra kosten voor het extern verwerken van ammoniak en zuiveringsslib. Hieronder wordt specifiek nader ingezoomd op 2024.

Ontwikkeling kostenindex

Thema: Financieel gezond

Toelichting op het financiële resultaat

Financieel sluit 2024 met een negatief resultaat van € 1.979.000. Begroot was een negatief resultaat van € 921.000. Het verschil van € 1.058.000 is hieronder niet geanalyseerd op het niveau van de diverse opbrengsten en lasten, maar op het niveau van bovenliggende oorzaken. Op basis daarvan is onderstaand overzicht samengesteld.

Toelichting op het resultaat 2024

(x € 1.000)		
1	Toename omzet door gewijzigde aanvoer zuiveringsslib	+3.626.000
2	SDE-subsidie over 2024	+482.000
3	Minder uitgaven aan advies en ontwikkeling	+332.000
4	Lager verbruik hulpstoffen	+328.000
5	Hogere slibaanvoer zorgde voor extra opslag en externe verwerking	-1.465.000
6	Meer kosten inhuur onderhoudsbedrijven voor onderhoud/storingen incl. materiaalverbruik	-1.243.000
7	Extra kosten verwijdering van stikstof door latere oplevering aanpassingen AWZI	-923.000
8	Hogere verwerkingskosten vliegass	-889.000
9	Niet gedekte kosten schade aan hogedrukstoomturbine	-826.000
10	Extra inhuur personeel	-344.000
11	Overige verschillen per saldo	-136.000
		-1.058.000

N.B. - is nadelig / + is voordelig

- [1] De gewijzigde slibaanvoer vanuit de aandeelhouders heeft geleidt tot € 3.626.000 aan extra omzet.
- [2] Door dalende energieprijzen is voor het eerst sinds jaren weer SDE-subsidie verkregen over de nuttige toepassing van warmte en het produceren van groene stroom.
- [3] In 2024 is minder uitgegeven aan advies en ontwikkeling rondom spoor 3: innovatieve scout omdat nagenoeg de volledige focus in 2024 uitging naar het opzetten van de strategische speerpuntprojecten.
- [4] In 2024 is het verbruik van hulpstoffen met circa 3 kg per verwerkte ton ontwaterd zuiveringsslib afgenomen. Dit resulteert in lagere kosten dan was begroot.
- [5] In verband met de hogere slibaanvoer dan begroot was het noodzakelijk een deel van het zuiveringsslib extern te laten verwerken. Ook was hierdoor externe opslag nodig van het zuiveringsslib.
- [6] De kosten voor het inhuren van onderhoudsbedrijven, materieel en onderdelen liggen hoger dan verwacht. Deels heeft dit te maken met een aantal storingen met hoge reparatiekosten die zich hebben voorgedaan. Verder was er sprake van stijgende kosten voor inhuur, materieel en onderdelen.
- [7] In de begroting was rekening gehouden met de oplevering van de aanpassingen aan de AWZI aan het begin van 2024 waardoor de extra stikstofvracht aanwezig in het afvalwater grotendeels zelf verwerkt kon worden. Door vertragingen in de vergunningverlening, levering van materialen en inbedrijfstelling moest in 2024 grotendeels de extra stikstofvracht extern verwerkt worden..
- [8] In 2024 werd per ton verwerkt zuiveringsslib meer vliegass geproduceerd waardoor meer vliegass verwerkt moest worden. Aan de relatief goedkope afzet van vliegass in de betonindustrie kwam redelijk abrupt een einde door de sluiting van de verwerkingslocatie waardoor de afzet via andere duurdere kanalen moest plaatsvinden.
- [9] In het voorjaar brak een tand van een tandwiel af in de gearbox van de hogedrukstoomturbine. Kort na de reparatie ontstond een tweede schade aan de gearbox. Hierdoor heeft in het merendeel van 2024 de turbine geen elektriciteit opgewekt. De materiële schade en gevolgschade (meer inkoop elektriciteit) werd niet helemaal gedekt door de verzekering (eigen risico).
- [10] Door het verloop van personeel in 2024 en de krapte op de arbeidsmarkt waardoor vacatures langer dan gemiddeld bleven openstaan moest in 2024 meer personeel worden ingehuurd.

Investeringsprogramma

Voor 2024 was voor circa € 6,2 miljoen aan investeringen begroot. In 2024 is daadwerkelijk circa € 4,3 miljoen geïnvesteerd. De investeringen betreffen investeringen voor de instandhouding van gebouwen en installaties. Het merendeel van de investeringen is uitgesteld gezien de goede staat van de gebouwen en installaties. Verder werd het investeringsprogramma beïnvloed door vertragingen in verband met de beperkte beschikbaarheid van aannemers en schaarste aan materialen (lange levertijden). Dit heeft geen nadere gevolgen voor de beschikbaarheid van de SVI.

Financiering

Gezien de solvabiliteits- en liquiditeitspositie begin 2024 zijn er in april 2024 en november 2024 nieuwe externe financieringen aangetrokken van respectievelijk € 4 miljoen en € 5 miljoen, met beide een looptijd van 13 jaar. Aan de aandeelhouders is een uitkering gedaan van € 0,8 miljoen ten laste van de agioreserve. Op 31 december 2024 bedroeg de solvabiliteitsratio 26,4%. SNB streeft naar een ratio van 25% tot 35%.

Corporate governance

Silvester Bombeeck
Directeur

Corporate governance

Juridische structuur

N.V. Slibverwerking Noord-Brabant (SNB) is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht, gevestigd in Moerdijk. De vennootschap wordt bestuurd door een eenhoofdige directie. Toezicht wordt uitgeoefend door de RvC. Deze organen zijn onafhankelijk van elkaar en leggen over de uitoefening van hun taken verantwoording af aan de Algemene Vergadering.

Directie

De statutaire directie (Directie) is verantwoordelijk voor het besturen van de vennootschap. De ondernemingsstrategie wordt opgesteld door de Directie en vastgesteld door de Algemene Vergadering. De Directie is tevens belast met de uitvoering van de ondernemingsstrategie. De Directie wordt benoemd door de Algemene Vergadering op voordracht van de RvC.

De Directie bestaat uit:

S.F. Bombeeck RA MBA

1972

Benoemd: 1 september 2019

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen (RvC) ziet toe op de ontwikkeling en uitvoering van de ondernemingsstrategie door de Directie, met als uitgangspunt langetermijnwaardecreatie voor de vennootschap. De RvC richt zich bij de vervulling van zijn taak op alle bij de vennootschap behorende belanghebbenden. De RvC, de individuele leden en de Raad in zijn collectiviteit, staat de Directie met raad terzijde, ziet toe op de verhouding met de aandeelhouders en andere stakeholders en fungeert als werkgever van de Directie. De Raad kent een reglement waarin regels zijn vastgelegd omtrent onder meer zijn werkwijze, taken, besluitvorming en bevoegdheden. De RvC is verantwoordelijk

voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren en evalueert deze minimaal een keer per jaar. Naast bovenstaande drie klassieke taken, toezicht, werkgever en advies, ziet de RvC ook als rol om het DNA van de onderneming te bewaken. Hiermee wordt bedoeld dat de onderneming dingen doet die passen, die in lijn zijn met historie, kennis en karakter, die SNB maken tot wat SNB is.

De RvC is samengesteld uit drie leden. De aandeelhouders kunnen een commissaris voordragen. De overige leden worden voorgedragen door de RvC. De heer Van den Heuvel is door de aandeelhouders per 1 januari 2024 herbenoemd als commissaris voor een 2e termijn. De Raad

van Commissarissen bestaat per 31 december 2024 uit de volgende personen:

Mr. F.A.M. van den Heuvel; Voorzitter

1965

Huidige (1^e) termijn: 2020- 2024

Dr. ir. W.H.M. Raaijmakers

1971

Huidige (1^e) termijn: 2021- 2025

J.R.A.S.E. Swinkels

1962

Huidige (1^e) termijn: 2021- 2025

J.R.A.S.E. Swinkels
RvC

Mr. F.A.M. van den Heuvel
RvC

Dr. ir. W.H.M. Raaijmakers
RvC

Corporate governance

Aandeelhouders

De aandelen van de vennootschap zijn geplaatst bij waterschappen. De Algemene Vergadering besluit over voorstellen tot goedkeuring van strategische keuzes, de jaarlijkse taakstellende begroting, investeringen en financiering. Daarnaast benoemt de Algemene Vergadering de Directie en de leden van de RvC. Tot slot stelt de Algemene Vergadering de jaarlijkse begroting en het jaarverslag vast. Per 31 december 2024 zijn de aandeelhouders:

Overzicht aandeelhouders

	31.12.24	31.12.23
Waterschap Aa en Maas	18,92%	18,92%
Waterschap Brabantse Delta	14,51%	14,51%
Waterschap De Dommel	17,01%	17,01%
Waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	14,00%	14,00%
Waterschap Limburg	14,00%	14,00%
Waterschap Vechtstromen	13,59%	13,59%
Waterschap Scheldestromen	7,97%	7,97%
	100,00%	100,00%

Bericht van de RvC

Bericht van de RvC

Het jaar 2024 was wat betreft de slibverwerking een jaar als veel eerdere jaren, maar nooit helemaal natuurlijk. Daarnaast, echter, zijn we als SNB bezig met enkele innovatieve projecten, die de onderneming sterker, beter en duurzamer maken. 2024 was het tweede jaar met twee nieuwe waterschappen als aandeelhouder en met enkele volgende stappen op het gebied van fosfaatterugwinning en andere innovatieve ontwikkelingen. Op organisatieniveau, met mensen, waren er eveneens enkele nieuwe ontwikkelingen. Governance, innovatie en mensen: allemaal nodig om een betrouwbare, duurzame en betaalbare verwerking van zuiveringsslib te garanderen voor onze klant-aandeelhouders.

De RvC neemt bij de uitoefening van zijn toezicht als uitgangspunt de strategie van de onderneming. De RvC volgt de inhoudelijke voortgang op de strategische, operationele en financiële doelstellingen. Terugkomende jaarlijkse thema's zijn strategie van het bedrijf, jaarplan, begroting, kwartaalcijfers, jaarrekening, vergunningssituatie, de voorstellen aan de algemene vergadering en risicobeheersing. In 2024 zijn de volgende onderwerpen in het bijzonder te noemen:

- » In reguliere RvC-vergaderingen alsmede in een separate strategiesessie zijn zaken aan de orde geweest zoals fosfaatterugwinning, technologieontwikkeling, operationele staat van de installatie, de strategische speerpuntprojecten, governance (routing naar de aandeelhouders), positionering van SNB en andere actuele en strategische punten. Op deze onderwerpen zijn weer verbredende en verdiepende stappen gezet die in de komende jaren SNB in staat moeten stellen om de strategische doelstellingen te realiseren;
- » Tevens hebben we als RvC met de Directie van gedachten gewisseld over de onbalans in de slibmarkt, de invulling van de verwerkingscapaciteit in Moerdijk en de samenwerking met andere slibverwerkers in Nederland, binnen de mededingingsspelregels;
- » Verder is veel aandacht uitgegaan naar het opzetten van een goede projectorganisatie en governance rondom de vele projecten waarmee SNB momenteel bezig is;
- » Een ander belangrijk aandachtspunt betrof de ontwikkeling van het verwerkingstarief. Een veelheid aan oorzaken zorgt voor een toename in dit tarief. Met de Directie is gesproken op welke wijze dit omgekeerd kan worden;
- » In 2024 is daarnaast aandacht besteed aan het nadenken over een vernieuwde organisatiestructuur, waarbij in zekere zin een herschikking van enkele taken, verantwoordelijkheden en functies speelt. Dit is bedoeld om de organisatie meer robuust te maken naar de toekomst, juist ook gezien de voortgang van de speerpuntprojecten;
- » In iedere RvC-vergadering werd aandacht besteed aan de wet- en regelgeving die geldt voor ondernemingen in deze sector. Het gaat hierbij om het naleven van Europese, nationale, provinciale en regionale wetgeving en het opereren in lijn met lokale en provinciale vergunningen;
- » De voorzitter RvC heeft in 2024 ook weer zijn bilaterale gesprekken gehad met de Directie en heeft individueel met de aandeelhoudersvertegenwoordigers gesproken. Eveneens heeft de Directie regelmatig contact met de andere twee leden van de RvC over zaken die liggen op gebieden als HR, technologie, ondernemerschap, etc.

De RvC is tevreden over en trots op de prestaties van SNB. De inzet en betrokkenheid van de medewerkers, maar ook de aandeelhouders en andere belanghebbenden maken SNB tot SNB. Dat was in 2024 zeker zo en de RvC dankt Directie en medewerkers voor hun inzet, betrokkenheid en de behaalde resultaten.

Moerdijk, mei 2025

Frank van den Heuvel, voorzitter

Wenny Raaijmakers

Jan-Renier Swinkels

Kansen en risico's

Kansen en risico's

Kansen

Bijdrage aan bestuursakkoorden

Met de terugwinning van duurzame energie uit zuiveringsslib levert SNB een bijdrage aan de doelstellingen van de waterschappen die opgenomen zijn in de Green Deal van de Unie van Waterschappen (UvW) en het klimaatakkoord. Vanuit spoor 2 'Duurzame ketenbouwer' en spoor 3 'Innovatieve scout' verwacht SNB een bijdrage te kunnen leveren aan het grondstoffenakkoord, ketenakkoord fosfaatkringloop, het ketenakkoord kunststofkringloop en CO2-reductiedoelstellingen (klimaatneutraal voor 50% in 2030 en 100% in 2050). Ook verwacht SNB een bijdrage te kunnen leveren aan de doelstelling van de waterschappen om in 2030 100% energieneutraal te zijn. De aandeelhoudende waterschappen kunnen de inspanningen op dit gebied op basis van hun aandelenbezit meerekenen met hun eigen inspanningen. Genoemde bijdragen worden gerealiseerd door middel van effectuering van de strategische speerpuntprojecten.

Samenwerking in de keten

Voor innovatie in de keten is samenwerking nodig met waterschappen, universiteiten, slibeind-verwerkers en diverse marktpartijen. Ten behoeve van de strategische speerpuntprojecten is SNB diverse samenwerkingen aangegaan om deze innovatieve projecten te kunnen realiseren. Daarnaast wordt op operationeel gebied samenwerking gezocht en gevonden met slibeindverwerkers om verwerkingscapaciteit met elkaar af te stemmen in geval van overloop en calamiteiten.

Grondstoffenterugwinning

Vanuit de maatschappelijk sterker wordende behoefte aan hergebruik van afval ziet SNB kansen om vanuit (de verwerking van) zuiveringsslib grondstoffen te gaan maken die van toegevoegde waarde zijn. De eerder genoemde strategische speerpuntprojecten moeten hiervoor gaan zorgen.

100%
energieneutraal
in 2030

Risico's

SNB is door haar maatschappelijke functie en met haar ondernemende bedrijfsvoering blootgesteld aan strategische, operationele, financiële en compliance risico's. Risicomanagement is daarom een integraal onderdeel van onze bedrijfsvoering. Het nemen van risico's is inherent aan ondernemen. Door een bewuste afweging te maken tussen de doelstellingen en de risico's die SNB bereid is te nemen, streeft SNB naar een bestendige en maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering. Dit betekent dat SNB bereid is onderstaande mate van risico's te accepteren:

Risicocategorie	Risicofilosofie	Legitimatie
Strategisch (Spoor 2 en 3)	Neutraal/Offensief	Spoor 2 activiteiten neutraal (afweging risico's en kansen) i.v.m. ouderdom SVI en Spoor 3 activiteiten offensief (bereidheid om risico te lopen ook al zijn voordelen onzeker) i.v.m. urgentie vinden van innovatieve technieken.
Operationeel (Spoor 1)	Defensief	Continuïteit is van groot belang, omdat bij discontinuïteit zuiveringen uitvallen. Een zeker risico moet gelopen worden, maar de voorkeur is weinig risico te lopen (beperken cyberrisk, bedrijfszekerheid optimaliseren, afhankelijkheid leveranciers / afnemers beperken).
Financieel	Risico-avers	Afspraak met aandeelhouders n.a.v. afgesloten fiscale en financiële transacties. Risico's zo veel mogelijk mijden.
Compliance	Risico-avers	Als overheidsbedrijf van groot belang om wet- en regelgeving na te leven. Dus, risico's zo veel mogelijk vermijden.
Verslaggeving	Defensief	Schattingen in verslaggeving maken het niet mogelijk om risico's zo veel mogelijk te vermijden. Afschrijvingsduur SVI heeft belangrijke impact op exploitatie.

Kansen en risico's

SNB onderkent de volgende belangrijkste risico's:

Categorie	Risico's	Toelichting	Beheersmaatregelen
Strategisch	Het niet realiseren van onze strategische doelstellingen	In het ondernemingsplan 2021-2026 zijn onze toekomstige strategische doelstellingen opgenomen. De realisatie van deze doelstellingen is van cruciaal belang om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.	Om risico op het niet-realiseren te verminderen wordt regelmatig overleg gevoerd met belanghebbenden over de uitvoering van het plan. Hierdoor worden kansen en bedreigingen wederzijds erkend en ontstaat de gelegenheid om hierop vroegtijdig in te spelen.
Strategisch	Niet tijdig kunnen realiseren speerpuntprojecten	Voor de realisatie van de doelstellingen uit het ondernemingsplan is de realisatie van de speerpuntprojecten van groot belang. De realisatie komt mogelijk onder druk te staan door vertraging in de vergunningverlening (vooral na de uitspraak van de Raad van State december 2024) en beschikbare capaciteit bij leveranciers/aannemers.	Voor de problematiek rondom de vergunningverlening heeft SNB rechtstreeks dan wel via belangenorganisatie contact met de overheid. Ten aanzien van de capaciteit bij leveranciers/aannemers zal vooral in de planning van de projecten hiermee rekening gehouden moeten worden.
Strategisch/ Operationeel	Gebrek aan afstemming in de keten	Ontwikkelingen in de afvalwater- en slibketen hebben onvermijdelijk invloed op elkaar. Om suboptimalisaties te voorkomen bij het gezamenlijk streven van alle ketenpartners om te komen tot een circulaire afvalwater- en slibketen, is afstemming van essentieel belang op strategisch (niet kunnen realiseren van gewenste innovaties), tactisch (niet kunnen beschikken over juiste kwantiteit en kwaliteit zuiveringslib) en operationeel (niet kunnen voldoen aan beschikbaarheid SVI) gebied.	Een goede samenwerking wil SNB bereiken door het intensiveren van het strategische ketenoverleg met de waterschappen, het verbreden van de groep van aandeelhouders, het realiseren van een gezamenlijk innovatiebeleid, het beter inzichtelijk maken van wijzigingen in de keten op elkaars doelstellingen, afstemming over kwantiteit/kwaliteit van zuiveringslib en prestaties te bevorderen en het verbreden van overleg met andere relevante ketenpartners.
Operationeel	Bedrijfs-onderbreking en systeemfalen	Indien er sprake is van discontinuïteit in de verwerking van zuiveringslib bij SNB komt de kwaliteit van de dienstverlening van SNB in gevaar en ontstaan er direct problemen op de rioolwaterzuiveringen van onze klanten.	SNB zorgt voor een robuuste SVI door een preventief onderhoudsbeleid, onderhoudt langdurige relaties met gespecialiseerde onderhoudsfirmas, zorgt voor borging van aan-/afvoer van hulp-/reststoffen en heeft een eigen calamiteitenplan (reservecapaciteit en extra opslagcapaciteit). In geval van grote calamiteiten is het eigen plan niet toereikend en moet teruggevallen kunnen worden op het plan 'robuuste slibeindverwerking' van de UvW. Daarnaast gaat veel aandacht uit naar de beschikbaarheid en integriteit van onze ICT-systemen.
Operationeel	Onvoldoende gekwalificeerd personeel	Uitstroom van medewerkers als gevolg van pensionering en krapte op de arbeidsmarkt kan ervoor zorgen dat binnen SNB onvoldoende kennis en ervaring aanwezig is om de ondernemingsstrategie ten uitvoer te brengen.	SNB zet in op een actief promotie-, doorstroom- en opleidingsbeleid. Dit beleid heeft als doel ervaren medewerkers te laten doorstromen in de organisatie en nieuwe jonge medewerkers adequaat te kunnen opleiden. Daarnaast wordt ingezet op een proactieve arbeidsmarkt-communicatie.

Categorie	Risico's	Toelichting	Beheersmaatregelen
Operationeel	Schaarste aan materialen en grondstoffen	Door schaarste in de markt door de verstoorde toeleveringsketen is er sprake van een tekort aan materialen, brandstoffen en grondstoffen, waardoor de continuïteit van de verwerking van zuiveringslib in gevaar kan komen en de kosten sterk kunnen toenemen door stijgende prijzen. Dit is steeds beter merkbaar in de markt.	SNB koopt strategisch de benodigde materialen en grondstoffen, waarbij de focus ligt op continuïteit van het slibverwerkingsproces en vervolgens op het beheersbaar houden van de kosten. SNB onderhoudt goede relaties met haar leveranciers. SNB blijft echter afhankelijk van eigenstandige beslissingen van leveranciers.
Compliance	Niet kunnen voldoen aan (nieuwe) wet- en regelgeving op gebied van milieu en Arbo	De toenemende maatschappelijke aandacht voor de gevolgen van o.a. klimaatverandering en stikstofdepositie zorgt ervoor dat SNB te maken krijgt met veranderende en complexere (milieu-) wet- en regelgeving. Belangrijke aandachtspunten zijn de stikstofreductiedoelstellingen voor de industrie, de nieuwe luchtemissie-normen voor afvalverbranding en de vertaling van de discussie rondom ZZS in wet- en regelgeving.	SNB volgt de ontwikkelingen in wet- en regelgeving nauwgezet en is aangesloten bij belangenorganisaties om een bijdrage te kunnen leveren aan goede wet- en regelgeving. Daarnaast gaat veel aandacht uit naar het up-to-date houden van benodigde vergunningen en het toezien op de naleving van de vergunningseisen. Tot slot zet SNB intrinsiek in op het continu verlagen van de milieubelasting die haar activiteiten met zich meebrengen. De specifieke focus ligt hierbij op het reduceren van CO2 en stikstof. Aanpassingen aan de SVI zijn hiervoor nodig.
Compliance/ Financieel	Verandering in fiscale wetgeving en/of afspraken met de Belastingdienst	De rijksoverheid zet fiscale maatregelen, zoals CO ₂ -heffing, kilometerheffing en afvalstoffenbelasting steeds meer in om de (afval)sector(en) te verduurzamen. Vooralsnog is SNB vrijgesteld van bovengenoemde heffingen en belasting. SNB is voor de activiteiten ten behoeve van haar aandeelhouders tevens vrijgesteld van BTW en Vpb. Afspraken hierover met de Belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie kunnen wijzigen, waardoor deze vrijstellingen in de toekomst mogelijk kunnen vervallen.	SNB lobbyt via belangenorganisaties voor passende fiscale maatregelen. Daarnaast is SNB proactief in het verder verduurzamen van de bedrijfsvoering om mogelijke heffingen/belastingen op dit gebied te vermijden. SNB bewaakt de naleving van de afspraken omtrent de Vpb vrijstellingen en voorwaarden om gebruik te kunnen maken van de BTW-koepelvrijstelling intensief.
Financieel	Rente-, liquiditeits-, financierings-, prijs-, markt- en tegenpartijrisico	De marktrentes zijn vooralsnog laag. Met klanten zijn overwegend langjarige prijsafspraken gemaakt, waardoor de resultaten van SNB maar beperkt worden beïnvloed door veranderingen in marktprijzen. Ten aanzien van verwerkingsactiviteiten heeft SNB vorderingen op een zeer beperkt aantal debiteuren, waarvan een deel tevens bestaat uit de aandeelhouders. Er is dus geen sprake van een bijzondere concentratie van kredietrisico dienaangaande.	SNB sluit langlopende leningen af waarbij een eventuele stijging van rentes geleidelijk invloed heeft op de financieringslasten van SNB. Het liquiditeitsrisico dat SNB niet aan haar direct opeisbare verplichtingen kan voldoen wordt beheerst door een goede beheersing van de bovenstaande belangrijkste risico's. Daarnaast is er voldoende ruimte in de afspraken met banken en aandeelhouders om additionele financiering aan te trekken. Verder beschikt SNB over € 1 miljoen aan rekening-courantfaciliteiten. Hierdoor is het risico dat SNB geen financiering kan aantrekken gering.

SPEERPUNTPROJECT OPTIMALISATIE SO₂-AFVANG

Bouw van een nieuwe gipsrecyclingfabriek is milieutechnisch en financieel interessant

Duurzaamheidswinst project Optimalisatie CO₂-afvang in cijfers:

- » 4.000 ton per jaar aan CO₂-reductie. Dit is vergelijkbaar met de CO₂-compensatie van 200.000 bomen per jaar.
- » 10 miljoen kilo aan teruggewonnen circulaire zwavel in de vorm van gips.

SNB onderzoekt de mogelijkheid om een gips-productiefabriek te bouwen die aansluit op de slib-verwerkingsinstallatie. Gips produceren uit het zwavel-dioxide (SO₂) aanwezig in de rookgassen van de verbrandingslijnen draagt bij aan het verder circulair maken van de verwerking van zuiveringsslib bij SNB. Het zorgt voor verdere reductie van restproducten en is bovendien financieel aantrekkelijk omdat gips een gewild product is voor de bouwsector.

In gesprek met Roel Koevoets en Peter Klut.

SPEERPUNTPROJECT OPTIMALISATIE SO₂-AFVANG

Van de hoeveelheid SO₂ die vrijkomt tijdens het slibverwerkingsproces verdwijnt nu nog zo'n 70% in de reststof slibvliegias. De overige 30% wordt via een wasser in combinatie met natronloog omgezet in een zoute reststof. Dat kan ook anders, zelfs zodanig dat SNB gipsproducent wordt en daarmee de SO₂-afvang nuttig toepast. De plannen voor de bouw van een gips-recyclingfabriek zijn nu volop in ontwikkeling. De SO₂ ontstaat overigens door de grote hoeveelheid aanwezige zwavel in het zuiveringsslib die tijdens de verbranding wordt omgezet in SO₂. Het idee voor zo'n fabriek komt voort uit de wens om ons slibverwerkingsproces zo circulair mogelijk te maken, zegt Roel Koevoets, innovatietechnoloog bij SNB. "Door kalk in de verbrandingsoven te doseren vangen we nu nog 70% SO₂ af. Dat SO₂ bindt zich met de kalk en eindigt uiteindelijk als slibvliegias dat wordt afgevoerd. Het plan is om met dat proces te stoppen en niet 30% maar alle SO₂ af te vangen in de rookgaswasser. Dan zou je wel veel meer dure natronloog toe moeten voegen. Ook moet je dan nog meer water spuien en daar is onze indampstraat niet groot genoeg voor. Hiervoor hebben we een oplossing. In plaats van zout te maken willen we kalkmelk gaan doseren aan de waterstroom uit de wasser. Vanuit dat proces ontstaat gips. Het injecteren van kalk in de oven behoort dan tot de verleden tijd en zorgt daardoor ook nog eens voor een jaarlijkse SO₂-reductie", aldus Koevoets.

Bypass naar de gipsfabriek

Om de waterstroom te kunnen mengen met kalkmelk moet die via een bypass worden omgeleid naar de gipsfabriek. Bij de planvorming voor de bouw daarvan krijgt SNB ondersteuning van Peter Klut, manager technology bij Daniël Corus. Dit bedrijf heeft onder andere rookgasontzwaveling als specialisatie. "Inmiddels hebben we wereldwijd zo'n 25 rookgasreinigingsinstallaties gebouwd, waaronder die voor de Amercentrales 8 en 9. Het plan voor SNB is om de wasser te handhaven en een deel van vloeistof daaruit via een bypass naar de gipsfabriek te leiden. Daarin zetten we natriumsulfaat om in calciumsulfaat oftewel

gips. Mooi aan dat proces is dat de natronloog teruggewonnen wordt en weer retour gaat naar de wasser en zo een cirkelbeweging maakt, terwijl we tegelijkertijd minder zout produceren. We verwachten door het recyclen van de natronloog zelfs minder nodig te hebben dan nu", legt Klut uit.

Gipsproductie loopt sterk terug

Het plan voor de gipsrecyclingfabriek bevindt zich nu nog in de studiefase. "Vervolgens stellen we een procesontwerp op en een kostenraming zodat we het economisch kunnen beoordelen, waarna de realisatie kan plaatsvinden als de investering positief wordt beoordeeld. Gips is een zeer gewild product voor de gipsverwerkings- en cementindustrie. Kolencentrales produceerden honderdduizenden tonnen gips, maar nu er steeds meer centrales sluiten loopt de gipsproductie sterk terug. Dit terwijl de vraag naar gips niet afneemt."

“Het draagt niet alleen bij aan het zo circulair mogelijk maken van het proces, het vergroot ook de continuïteit doordat we de hoeveelheid restproducten als vliegias en zout reduceren.”

Compacte, hoge fabriek

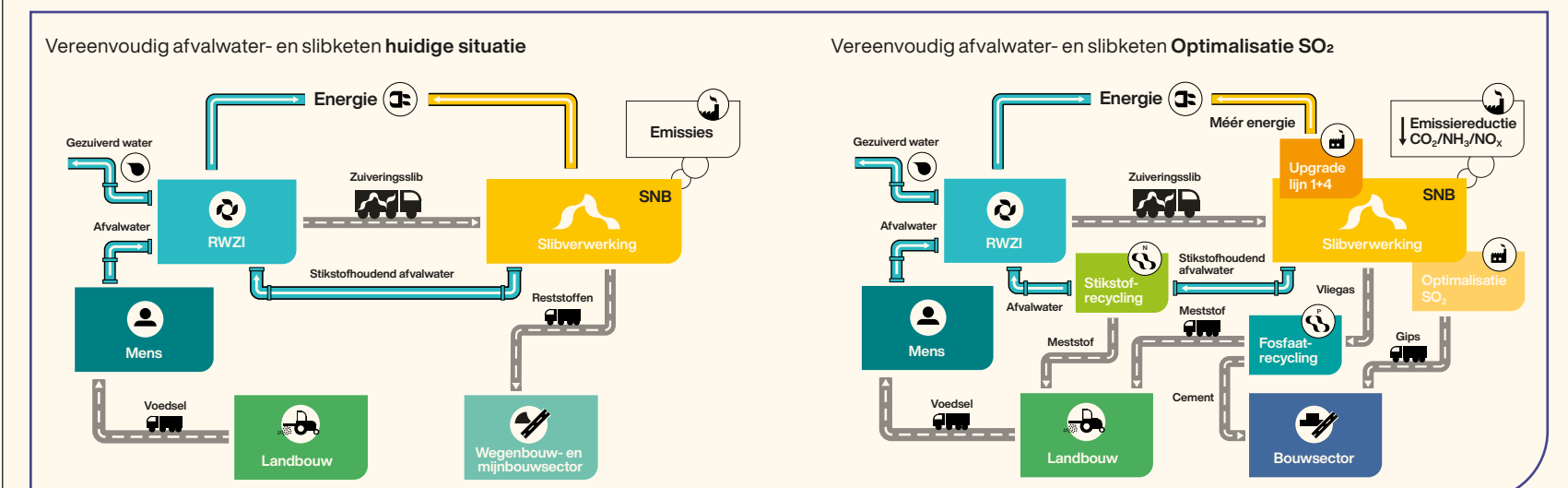
Naar verwachting kan de nieuwe gipsfabriek van SNB 1.250 kilo gips per uur produceren. "Ter vergelijking, Amercentrale 9 is ontworpen voor 20 ton gipsproductie per uur. Het is de bedoeling dat het een compacte, hoge gipsfabriek wordt, waarin de vloeistof middels zwaartekracht via verval zijn werk doet. De heldere vloeistof uit de wasser gaat naar een tank waarin natriumsulfiet oxideert naar natriumsulfaat dat hierna naar een kristallisatietank van 250 kubieke meter gaat. Daar zit een roerwerk in dat natriumsulfaat mengt met kalkmelk. Die twee reageren met elkaar tot

gips. Afnemers beoordelen de kwaliteit van gips met name op deeltjesgrootte, vocht- en chloordegehalte. De verblijfstijd in de kristallisatietank zorgt voor groei van de kristallen. De ontwatering en wassing van de gipskristallen gebeurt in industriële centrifuges en het droge eindproduct uit deze centrifuges wordt middels transportbanden in een voorraadsilo opgeslagen. Vanuit deze silo wordt het gipsproduct afgevoerd naar de gipsverwerkers."

Kruisverband met fosfaatrecycling

De productie van gips uit SO₂ gaat SNB tal van voordelen opleveren, zegt Koevoets. Het draagt niet alleen bij aan het zo circulair mogelijk maken van het proces, het vergroot ook de continuïteit doordat we de hoeveelheid restproducten als vliegias en zout reduceren. Dus ook dit project, net als de andere speerpuntprojecten van SNB, levert in bijdrage in het verbeteren van de continuïteit, duurzaamheid en betaalbaarheid van de verwerking van zuiveringsslib. Daarnaast is er een kruisverband met de fosfaatrecyclingfabriek, die het fosfaatproduct gemakkelijker kan terugwinnen als er minder kalk aanwezig is. De gipsfabriek is niet noodzakelijk voor het fosfaatrecyclingproces, maar ondersteunt het wel. Bovendien is de productie van gips naar het zich laat aanzien financieel interessant."

Vooruitblik naar 2025

Fosfaat, stikstof en energie

In 2024 is gestart met de voorbereidingen om te komen tot realisatie van de strategische speerpuntprojecten. In 2025 worden de projecten voorgelegd aan de aandeelhouders om hierover een definitief investeringsbesluit te nemen. Na positieve besluitvorming wordt gestart met de basic engineering en realisatie van de projecten. Als de juiste vergunningen tijdig worden verkregen verwacht SNB het eerste project, de upgrade van lijn 1 en 2, eind 2027 gerealiseerd te hebben. De andere projecten volgen daarna. Met deze projecten zet SNB een belangrijke stap in het terugwinnen van biomassa, zwavel, stikstof en fosfaat uit het zuiveringsslib.

Verdere verbetering bedrijfsvoering

Voor 2025 wordt verder gewerkt aan het optimaliseren van de doorzet en beschikbaarheid van de SVI. De focus ligt hier onder andere op het maximaal belasten van de stoomketels in combinatie met het verder verbeteren van het rendement van de slibdrogers. Daarnaast wordt verder gewerkt aan het vervangingsprogramma voor de rookgaswassers. Ook wordt een aanvang gemaakt met het upgraden van de procesbesturing van de SVI. Verder lopen er of gaan er verbeterprojecten lopen om het aantal storingen terug te brengen. Hiermee verwacht SNB een aantal knelpunten weg te nemen om zo de overall performance van de SVI te verbeteren, naast het optimaliseren van de doorzet en beschikbaarheid.

In 2025 wordt verder geïnvesteerd in de verbetering van de arbeidsomstandigheden, onder andere door het vernieuwen van de controlekamer en verbeteren van de huisvesting van de Technische Dienst.

Innovatie

In 2025 wordt verder gewerkt aan het projectmatig werken in de organisatie. Hiervoor zullen een aantal organisatorische wijzigingen worden doorgevoerd om voldoende mankracht te hebben om alle projecten te kunnen uitvoeren. Verder wordt ingezet op het verbeteren van het kostenbewustzijn in de organisatie, maar ook op kostenbeheersing inclusief een afzonderlijke projectgovernance. Tot slot wil SNB de stap zetten naar meer datagedreven aansturing van het verwerkingsproces.

Organisatie

In 2025 gaat SNB werk maken van de langetermijnvisie op de slibeindverwerking en gaan we onderzoek doen naar een aantal veelbelovende innovatieve verwerkingstechnieken, ter vervanging van de huidige SVI over circa 20 tot 25 jaar. Gezien de doorlooptijd en complexiteit dient hiermee tijdig begonnen te worden. Belangrijk hierbij is ook hoe de wet- en regelgeving in Europa zich verder ontwikkelt op dit gebied. De aankomende herziening van de EU-richtlijn Zuiveringsslib zou daarin bepalend kunnen zijn. Hiervoor is het wel noodzakelijk dat keuzes worden gemaakt in het opheffen van de netcongestie in Nederland.

Balans per 31 december 2024 voor verwerking resultaat en risico's

(x 1.000)	31 december 2024		31 december 2023	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa [1]	36.618		34.866	
Financiële vaste activa [2]	1.481		120	
		38.099		34.986
Vlottende activa				
Voorraden [3]	140		129	
Vorderingen [4]	9.663		7.889	
Liquide middelen [5]	3.088		6.319	
		12.891		14.337
		50.990		49.323
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Aandelenkapitaal [6]	4.443		4.443	
Agio [7]	10.920		11.760	
Overige reserve [7]	95		95	
Onverdeeld resultaat [8]	-1.979		-1.570	
		13.479		14.728
Voorzieningen [9]		377		362
Langlopende schulden [10]		25.076		22.348
Kortlopende schulden [11]		12.058		11.885
		50.990		49.323

Winst- en verliesrekening 2024

(x 1.000)	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Netto-omzet [12]	36.671	33.045	33.317
Wijziging in voorraad zuiveringsslib	103	411	-164
Subsidies [13]	492	0	1.933
Overige opbrengsten	-11	544	170
Som der bedrijfsopbrengsten	37.255	34.000	35.256
Bedrijfskosten			
Kosten van grond- en hulpstoffen [14]	4.158	4.643	5.288
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten [15]	16.473	13.426	14.535
Lonen en salarissen [16]	4.127	4.102	3.867
Pensioen- en sociale lasten [17]	1.158	1.177	1.087
Afschrijvingen op materiële vaste activa [18]	2.680	2.643	2.595
Overige waardeveranderingen	0	0	-8
Overige bedrijfskosten [19]	10.219	8.388	9.145
Som der bedrijfslasten	38.815	34.379	36.509
Saldo bedrijfsopbrengsten en -lasten	-1.560	-379	-1.253
Financiële baten en lasten	-296	-342	-163
Resultaat voor belastingen	-1.856	-721	-1.416
Vennootschapsbelasting [20]	-123	-200	-154
Resultaat na belastingen	-1.979	-921	-1.570

Kasstroomoverzicht

(x 1.000)	2024		2023	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo bedrijfsopbrengsten en -lasten		-1.560		-1.253
<i>Aanpassingen voor:</i>				
Afschrijvingen en resultaat op desinvesteringen	2.680		2.595	
Mutatie voorzieningen	15		16	
		2.695		2.611
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>				
Vorraden	-11		71	
Vorderingen excl. overlopende rente	-1.710		184	
Kortlopende schulden excl. investeringscrediteuren, overlopende rente en vennootschapsbelasting en mutatie aflossing langlopend schuld	-230		-320	
		-1.951		-65
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-816		1.293
Betaalde vennootschapsbelasting	-187		-317	
Ontvangen en betaalde rente	-262		30	
		-449		-287
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		-1.265		1.006
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	-4.432		-2.350	
Verstrekke leningen	-1.300		-	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-		28	
Investeringscrediteuren	-		146	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-5.732		-2.176
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Ontvangst kapitaalstorting (resultaat)	1.570		1.858	
Uitkering ten laste van de agioreserve	-840		-840	
Aangetrokken langlopende schulden	9.000		10.000	
Aflossing langlopende schulden	-5.964		-5.250	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		3.766		5.768
Mutatie geldmiddelen		-3.231		4.598
Saldo 01.01 vrij beschikbare liquide middelen		6.319		1.721
Saldo 31.12 vrij beschikbare liquide middelen		3.088		6.319
Mutatie geldmiddelen		-3.231		4.598

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Vennootschap

N.V. Slibverwerking Noord-Brabant (SNB) is een naamloze vennootschap waarbij de aandelen op naam zijn uitgegeven. SNB heeft haar statutaire zetel in Moerdijk en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 20074237.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Algemeen

De vennootschap heeft de jaarrekening opgesteld met inachtneming van de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek. Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december. De jaarrekening is opgemaakt op 14 mei 2025.

Continuïteit

De vennootschap verwacht dat de voor 2025 geplande doelen gerealiseerd worden. De vennootschap heeft een solide klantenbasis en beschikt over afdoende financieringsmogelijkheden. De Directie voorziet dan ook geen materiële onzekerheid ten aanzien van de continuïteit van de vennootschap. De jaarrekening is dan ook opgemaakt op basis van het continuïteitsbeginsel.

Pensioen

De vennootschap is aangesloten bij het bedrijfspensioenfonds ABP. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. De te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. Voor verplichtingen naast de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie, wordt een voorziening opgenomen indien per balansdatum sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting

een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en indien er een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting. De voorziening voor additionele verplichtingen aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorziening wordt opgenomen tegen contante waarde. De door het ABP verzorgde pensioenregeling is een toegezegde bijdrageregeling. Op het niveau van het pensioenfonds, en niet per aangesloten bedrijf of werknemer, wordt beoordeeld of er sprake is van voldoende dekking. ABP heeft een herstelplan ingesteld omdat de beleidsdekkingsgraad, 111,9% per 31 december 2024, onder de vereiste dekkingsgraad ligt van 126%.

Transacties in vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend in euro's tegen de wisselkoers op de datum waarop deze transacties plaatsvinden. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen op de balansdatum worden omgerekend in euro's tegen de wisselkoers op de balansdatum. Valutakoersverschillen die optreden bij de omrekening worden in het resultaat opgenomen.

Verbonden partijen

De vennootschap levert diensten aan haar aandeelhouders. De hiermee gemoeide omzet bedraagt € 31,9 miljoen in 2024.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met subsidies, cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen. Onder de materiële vaste activa worden tevens de reserve-onderdelen van de installatie gewaardeerd. Op deze onderdelen wordt afgeschreven voor ouderdom. Ter bepaling van de afschrijvingslasten wordt gebruik gemaakt van de componenten-benadering. Alle hoofdcomponenten van de gebouwen en installaties worden tot en met 2037 afgeschreven, aangezien de economische gebruiksduur van het gehele complex gesteld is op 40 jaar na ingebruikname (1997). Uitgaven in het kader van groot onderhoud worden geactiveerd en afzonderlijk afgeschreven binnen een periode die varieert tussen 3 en 8 jaar. Op terreinen wordt niet afgeschreven. De afschrijvingstermijn voor de overige materiële vaste activa varieert van 5 tot 40 jaar, wederom afhankelijk van de gebruiksduur.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorraden

De voorraad hulpstoffen is gewaardeerd tegen kostprijs, vervaardigingsprijs of lagere marktwaarde. De waardering van de voorraad

hulpstoffen komt tot stand op basis van first in first out (fifo).

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. De vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus de benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

Onder liquide middelen wordt verstaan kasmiddelen en de tegoeden op bankrekeningen. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij ter onmiddellijke beschikking staan. Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de vennootschap, worden als financiële vaste activa gerubriceerd. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Agio

De aandeelhouders hebben bijstortingen gedaan op hun aandelen ter financiering van de materiële vaste activa van de vennootschap. Indien wettelijk toegestaan, vindt jaarlijks een uitkering aan de aandeelhouders plaats uit de agioreserve. De jaarlijkse omvang van deze uitkering is zodanig, dat in 2037, als de hoofdcomponenten van de gebouwen en installatie

volledig zijn afgeschreven, de agioreserve op nul staat.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. Langlopende personeelsbeloningen die deel uitmaken van het beloningspakket, zoals beloningen wegens jubilea, worden opgenomen onder de voorziening uitgestelde beloningen. De netto verplichting voor deze personeelsbeloningen is de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkering aan het personeel. Bij de bepaling van de voorziening is rekening gehouden met een jaarlijkse salarisstijging, een disconteringsvoet en de blijfkans. Hierbij is geen gebruik gemaakt van actuariële berekeningen.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De binnen een jaar vervallende aflossingen worden aange-merkt als kortlopende schulden en als zodanig in de balans opgenomen onder de kortlopende schulden.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen, indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van het in het verslagjaar ontvangen zuiveringsslib.

Subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd.

Bedrijfskosten

Kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover deze verschuldigd zijn aan de werknemers.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend op basis van het verantwoorde resultaat, uitgaande van het geldende belastingtarief, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-afrekbare kosten. De activiteiten die de vennootschap verricht voor haar aandeelhouders zijn vrijgesteld op basis van de samenwerkingsvrijstelling in de zin van artikel

8f lid 1 sub c Wet op de vennootschapsbelasting. Alle overige activiteiten zijn belast, waarbij het fiscaal resultaat wordt bepaald door het hanteren van een 'kost-plus' methode, overeenkomstig hierover gemaakte afspraken met de Belastingdienst.

Inzake de omzetbelasting vallen de activiteiten die de vennootschap verricht voor haar aandeelhouders onder Btw-vrijstelling van artikel 11 lid 1 u Wet op de Omzetbelasting. Dit betekent dat geen omzetbelasting in rekening wordt gebracht aan de aandeelhouders. Hiertegenover staat dat er geen vooraf trek mogelijk is van omzetbelasting over de kosten die gerelateerd kunnen worden aan de activiteiten voor de aandeelhouders. De niet terugvorderbare omzetbelasting wordt verantwoord onder de overige bedrijfskosten. Over de overige activiteiten is de vennootschap omzetbelasting verschuldigd.

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Toelichting op de balans

In de balans opgenomen rechten en verplichtingen

[1] Materiële vaste activa

(x 1.000)	Terreinen Gebouwen	Machines Installatie	Overige	Activa in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
Boekwaarde 31 december 2023					
Aanschafwaarde	37.730	125.933	6.395	762	170.820
Cumulatieve afschrijvingen	-29.282	-101.271	-5.401	-	-135.954
Boekwaarde	8.448	24.662	994	762	34.866
Mutaties					
Investeringen	633	3.174	119	506	4.432
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	-	-	-	-	-
Desinvesteringen (afschrijvingen)	-	-	-	-	-
Herrubricering	-	762	-	-762	-
Afschrijvingen	-404	-2.134	-142	-	-2.680
	229	1.802	-23	-256	1.752
Boekwaarde 31 december 2024					
Aanschafwaarde	38.363	129.869	6.514	506	175.252
Cumulatieve afschrijvingen	29.686	103.405	5.543	-	138.634
Boekwaarde	8.677	26.464	971	506	36.618

De fiscale waarde van de gebouwen en installaties is hoger dan de commerciële waarde, waardoor er in beginsel een latente belastingvordering ontstaat. Omdat de gebouwen en installaties langdurig worden gebruikt in de onderneming en niet worden uitgepand, tendeert deze vordering naar nihil. Derhalve is er geen latente belastingvordering opgenomen.

[2] Financiële vaste activa

(x 1.000)	Verstrekte leningen derden	Bank-garantie NWB	Totaal
	€	€	€
Stand per 31 december 2023	-	120	120
Bij: verstrekte leningen	1.375	-	1.375
Bij: rente	61		61
Af: voorziening oninbaarheid	-75	-	-75
Stand per 31 december 2024	1.361	120	1.481

De NWB heeft bankgaranties verstrekt in verband met export van afval met een totale waarde van € 120.000. Ten behoeve hiervan heeft SNB een deel van haar liquide middelen als zekerheid verpand aan de NWB (garantierekening). De looptijd van deze bankgaranties zijn verbonden aan bedrijfsactiviteiten, waaronder vergunningen. Gezien de voortzetting van de activiteiten wordt verwacht dat deze langlopend van aard zijn.

Aan twee samenwerkende partners is in 2024 een lening verstrekt ter financiering van onderzoek naar het terugwinnen van grondstoffen. Ten aanzien van een van deze partners wordt, gezien het lage technical readiness level (TRL), de lening beschouwd als een bijdrage in de onderzoekskosten en is deze gewaardeerd op € 0.

[3] Voorraden

(x 1.000)	31.12.24	31.12.23
	€	€
Voorraad hulpmiddelen	140	129
	140	129

[4] Vorderingen

(x 1.000)	31.12.24	31.12.23
	€	€
Debiteuren	1.121	59
Vorderingen op aandeelhouders voor verwerking zuiveringsslib	5.518	4.827
Belastingen en premies sociale verzekeringen	476	319
Vooruitbetaalde bedragen	600	552
Nog te ontvangen bedragen	1.948	2.132
	9.663	7.889

Alle vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar. Gezien het kortlopende karakter wijkt de actuele waarde van de vorderingen niet in belangrijke mate af van bovenstaande boekwaarden.

[5] Liquide middelen

(x 1.000)	31.12.24	31.12.23
	€	€
Banken	3.088	6.319
	3.088	6.319

Alle liquide middelen staan per 31 december 2024 ter vrije beschikking aan de vennootschap. De vennootschap beschikt per 31 december 2024 over een bankkredietfaciliteit van € 1.000.000.

[6] Geplaatst en gestort aandelenkapitaal

Het geplaatste aandelenkapitaal is volledig volgestort en bedraagt per 31 december 2024 € 4.442.702, bestaande uit 4.442.702 aandelen met een nominale waarde van € 1. Alle aandelen zijn op naam uitgegeven. De aandelen met stemrecht zijn als volgt verdeeld:

	31.12.24	31.12.23
Waterschap Aa en Maas	18,92%	18,92%
Waterschap Brabantse Delta	14,51%	14,51%
Waterschap De Dommel	17,01%	17,01%
Waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	14,00%	14,00%
Waterschap Limburg	14,00%	14,00%
Waterschap Vechtstromen	13,59%	13,59%
Waterschap Scheldestromen	7,97%	7,97%
	100,00%	100,00%

[7] Agio en overige reserve

(x 1.000)	Agio	Overige reserve
	€	€
Stand per 31 december 2023	11.760	95
Uitkering	-840	-
Kapitaalsorting	-	-
Stand per 31 december 2024	10.920	95

In de Algemene Vergadering is in 2024 besloten een uitkering uit de agioreserve te doen in december 2024 van € 840.000 aan de aandeelhouders.

Toelichting op de balans

[8] Onverdeeld resultaat

Het onverdeelde resultaat over 2023 bedroeg € 1.570.000 negatief. Dit resultaat is in 2024 verrekend met de aandeelhouders via een kapitaalstorting in het eigen vermogen. Het onverdeeld resultaat over 2024 bedraagt € 1.979.000 negatief.

[9] Voorzieningen

(x 1.000)	31.12.23	Dotatie	Onttrekking	31.12.24
	€	€	€	€
Voorziening uitgestelde beloningen	362	54	-39	377
	362	54	-39	377

De voorziening uitgestelde beloningen is langlopend van aard.

[10] Langlopende schulden

(x 1.000)	31.12.24	31.12.23
	€	€
Boekwaarde 1 januari	22.348	18.312
Nieuwe leningen	9.000	10.000
Aflossing	-	-
Aflossingsverplichtingen korter dan 1 jaar	-6.272	-5.964
Boekwaarde 31 december	25.076	22.348

De aandeelhouders van de vennootschap staan garant voor de langlopende leningen. Deze garantiestelling is afgegeven binnen de vrijstelling die van toepassing is voor diensten van algemeen economisch belang.

[11] Kortlopende schulden

(x 1.000)	31.12.24	31.12.23
	€	€
Crediteuren	1.107	1.025
Belastingen en premies sociale verzekeringen	542	202
Vakantiegeld- en vakantiedagenverplichting	677	671
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden korter dan 1 jaar	6.272	5.964
Vooruit ontvangen bedragen	9	65
Nog te betalen bedragen	3.451	3.958
	12.058	11.885

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan een jaar. Gezien het kortlopende karakter wijkt de actuele waarde van deze schulden niet in belangrijke mate af van de boekwaarden.

Niet uit balans blijkende verplichtingen

Operationele lease

Per 31 december 2024 zijn er geen leaseverplichtingen.

Investeringsverplichting

Ultimo 2024 is de resterende investeringsverplichting voor activa in uitvoering € 0,3 miljoen.

Recht van hypotheek

Ten gunste van de aandeelhouders is ter hoogte van de garantiestelling voor de uitstaande leningen die de vennootschap heeft aangetrokken bij de Nederlandse Waterschapsbank, en de eventueel verschuldigde rente, een recht van hypotheek gevestigd op de grond, gebouwen en installaties. Dit recht kan alleen geëffectueerd worden als de vennootschap haar betalingsverplichtingen jegens de Nederlandse Waterschapsbank niet nakomt en de Nederlandse Waterschapsbank de garantie intrekt.

Aangegane leningen

De vennootschap is een lening aangegaan bij de Nederlandse Waterschapsbank van € 5 miljoen. Dit bedrag zal medio 2025 door de vennootschap worden ontvangen.

Niet in de balans opgenomen activa

Kunstwerken

De kunstwerken van de vennootschap zijn niet verwerkt in de balans, aangezien het niet waarschijnlijk is dat uit deze activa in de toekomst economische voordelen voortvloeien die een relatie hebben met de bedrijfsvoering. De verzekerde waarde bedraagt € 271.000. De kunstwerken zijn voor het laatst getaxeerd in 2019.

SDE++-subsidie

SNB heeft in 2014, 2015 en 2018 een subsidiebeschikking ontvangen in het kader van de regeling Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE++). Deze exploitatiesubsidies zijn verkregen voor het nuttig hergebruik van warmte, duurzame energieopwekking met biomassa en het opwekken van zonne-energie. Twee subsidies zijn toegekend voor een periode van 12 jaar en een voor een periode van 15 jaar. De subsidies hebben een maximale omvang van respectievelijk € 25,6 miljoen, € 3,4 miljoen en € 2,7 miljoen over de gehele looptijd. In totaal dus € 31,7 miljoen. De uiteindelijke subsidie-omvang is afhankelijk van de gerealiseerde subsidiabele warmte- en energieproductie en energiemarktprijzen. Ultimo 2024 resteert nog een maximale aanspraak van respectievelijk € 6,1 miljoen, € 2,2 miljoen en € 2,0 miljoen.

In december 2024 is vast komen te staan dat de SDE++-subsidie voor het nuttig hergebruik van warmte met ingang van 1 juli 2028 wordt verlengd met 12 jaar. Hiermee is een maximaal subsidie bedrag gemoeid van € 24,4 miljoen.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

[12] Omzet

Ten opzichte van 2023 is de netto-omzet in 2024 met 10,1% toegenomen.

[13] Subsidies

SNB heeft een toekenning voor subsidie uit de regeling Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+) voor het nuttig hergebruik van warmte, duurzame energieopwekking met biomassa en het opwekken van zonne-energie. De hoogte van deze subsidie is afhankelijk van de energieprijzen. Gezien de hoogte van de energieprijzen in 2024 is er over 2024 SDE+ subsidie ontvangen.

[14] Kosten van grond- en hulpstoffen

(x 1.000)	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
	€	€	€
Gas, water en elektriciteit	1.008	1.117	883
Hulpstoffen	3.150	3.526	4.405
	4.158	4.643	5.288

[15] Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

(x 1.000)	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
	€	€	€
Afzet reststoffen	7.126	5.468	6.728
Slibverwerking elders	1.753	1.171	644
Uitbesteed onderhoud aan gebouwen en installaties	2.385	1.800	2.014
Transport	4.688	4.787	4.810
Externe opslag	521	200	339
	16.473	13.426	14.535

[16] Lonen en salarissen

Er zijn geen leningen en/of garanties verstrekt aan de Directeur. Met inachtneming van artikel 383 lid 1 titel 9 BW2 blijft de vermelding van de bezoldiging van de Directeur achterwege. De bezoldiging van de Raad van Commissarissen kwam in 2024 uit op € 47.500.

De gemiddelde personeelsformatie ziet er als volgt uit:

	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
	Fte	Fte	Fte
Management en ondersteuning	11,0	10,5	9,7
Technische Dienst	14,6	14,6	14,6
Procesvoering	26,8	27,7	27,3
	52,4	52,8	51,6

[17] Pensioen- en sociale lasten

(x 1.000)	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
	€	€	€
Pensioenlasten	586	615	573
Sociale lasten	572	562	514
	1.158	1.177	1.087

[18] Afschrijvingen

(x 1.000)	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
	€	€	€
Afschrijvingen op bedrijfsgebouwen en –terreinen	404	394	389
Afschrijvingen op installatie en machines	2.134	2.124	2.075
Afschrijvingen op overige bedrijfsmiddelen	142	125	131
	2.680	2.643	2.595

[19] Overige bedrijfskosten

(x 1.000)	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
	€	€	€
Overige personeelskosten	783	660	710
Inhuur personeel	341	50	159
Overige onderhoudskosten gebouwen en installaties	2.492	1.550	1.969
Kantoorkosten	350	310	351
Verzekeringen	919	900	866
Niet terugvorderbare omzetbelasting	4.305	3.630	3.947
Kosten voor innovatie-/vernieuingsontwikkeling	165	458	284
Algemene kosten	864	830	859
	10.219	8.388	9.145

[20] Vennootschapsbelasting

De belastbare winst over 2024 bedraagt € 577.000. Dit resulteert in € 123.000 aan vennootschapsbelasting over 2024. De fiscale winst heeft betrekking op de belaste activiteiten van de vennootschap. Hieronder vallen niet de slibverwerkingsactiviteiten ten behoeve van de aandeelhouders. De winst is bepaald op basis van een kost-plus methode, rekening houdend met een marktconforme winstmarge.

Voorstel resultaatbestemming

De Directie stelt, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, aan de Algemene Vergadering voor het negatieve resultaat over 2024 ten bedrage van € 1.979.000 te verrekenen met de aandeelhouders via kapitaalstorting in het eigen vermogen.

De Raad van Commissarissen beveelt de Algemene Vergadering aan, overeenkomstig het bepaalde in de statuten, de jaarrekening vast te stellen, en overeenkomstig het voorstel van de Directie het negatieve resultaat te verrekenen met de aandeelhouders via een kapitaalstorting in het eigen vermogen. De Raad van Commissarissen stelt verder voor aan de Algemene Vergadering om de Directie decharge te verlenen over het gevoerde beheer en de Raad van Commissarissen decharge te verlenen voor het gehouden toezicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zijn op de financiële positie van de vennootschap per balansdatum.

De jaarrekening is opgemaakt op 14 mei 2025 te Moerdijk.

Directie
De heer S.F. Bombeeck RA MBA

Raad van Commissarissen
De heer mr. F.A.M. van den Heuvel (voorzitter)
Mevrouw dr. ir. W.H.M. Raaijmakers
De heer J.R.A.S.E. Swinkels

Overige gegevens

Statutaire regeling betreffende bestemming van het resultaat

Op grond van artikel 34 van de statuten van de vennootschap staat het resultaat ter beschikking van de Algemene Vergadering.

Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van N.V. Slibverwerking Noord-Brabant te Moerdijk gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van N.V. Slibverwerking Noord-Brabant per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1. de balans per 31 december 2024;
- 2. de winst-en-verliesrekening over 2024;
- 3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van N.V. Slibverwerking Noord-Brabant zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Als onderdeel van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de vennootschap en haar interne beheersingsomgeving. Op basis daarvan hebben wij risico's op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij benoemen hierna de door ons geïdentificeerde frauderisico's en de door ons uitgevoerde werkzaamheden om deze frauderisico's te ondervangen.

Risico op de onnauwkeurige waardering van de installatie doordat de schatting aangaande de economische levensduur niet nauwkeurig is bepaald

De schatting aangaande de economische levensduur van de installatie is gezien de technische en bedrijfseconomische ontwikkelingen een significante schatting voor de vennootschap. We hebben gezien de invloed welke de directie op deze schatting kan hebben, bovenstaand risico als frauderisico aangemerkt.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht ten aanzien van schatting van de economische levensduur van de installatie:

- » We hebben de uitgangspunten met betrekking tot de waardering van de installatie besproken met de directie en de raad van commissarissen;
- » We hebben kennisgenomen van de position paper zoals opgesteld door de vennootschap aangaande de economische levensduur. Daarbij is externe documentatie betrokken die uitspraken doet met betrekking tot de economische en technische levensduur van de installatie. We hebben de uitkomsten van de position paper, inclusief de uitkomsten van de externe documentatie van de door de directie ingeschakelde deskundige geëvalueerd;
- » Wij hebben gecontroleerd of de toelichting aangaande de schatting voldoet aan de te stellen eisen;
- » We hebben de notulen van vergaderingen van de algemene vergadering van aandeelhouders, raad van commissarissen en het management team doorgenomen op specifieke besluiten met betrekking tot de levensduur van de installatie.

Het risico dat de directie maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Naast het specifieke frauderisico aangaande de waardering van de installatie, hebben we in onze controle ook het algemene risico aangaande "management override" geadresseerd. De directie bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat zij in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken.

Om het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door de directie te ondervangen hebben wij de hieronder beschreven werkzaamheden uitgevoerd:

- » Wij hebben de door ons onderkende frauderisicofactoren geanalyseerd en besproken met de directie en de raad van commissarissen;
- » Wij hebben de mate van invloed en betrokkenheid van de directie bij het administratieve proces en het proces omtrent het opmaken van de jaarrekening en de toegang tot de financiële systemen, in het bijzonder bij het bepalen van verschillende schattingsposten, beoordeeld. Daarbij hebben we specifiek aandacht gehad voor de waardering van de verstrekte leningen;
- » Wij hebben middels data-analyse vastgesteld of boekingsgangen de verwachte route volgen. Wij hebben gegevensgerichte werkzaamheden verricht op afwijkingen van de verwachte route en handmatige boekingen. Hierbij zijn tevens de handmatige journaalposten die tijdens het opmaken van de jaarrekening zijn doorgevoerd beoordeeld;
- » Beoordelen van significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening om en transacties met verbonden partijen;
- » Specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierdoor functiescheidingen worden doorbroken;
- » Beoordelen van schattingen;
- » Ten aanzien van het frauderisico zijn in de controle elementen van onvoorspelbaarheid in de controlewerkzaamheden opgenomen, zoals het gebruik maken van data-analyse en steekproeven;

- » Doornemen van notulen van vergaderingen van de algemene vergadering van aandeelhouders, raad van commissarissen en het management team.

Risico op onrechtmatige onttrekking van gelden aan de organisatie

Verder hebben we een frauderisico onderkend op onrechtmatige onttrekking van gelden aan de organisatie, doordat er een materiële stroom aan liquide middelen aanwezig is. We hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd om het risico op onrechtmatige onttrekking van gelden aan de organisatie te ondervangen:

- » We hebben de opzet en bestaan van de interne beheersing rondom het betaalproces gecontroleerd.
- » Uitvoeren van een bankanalyse. Hierbij hebben we aandacht besteedt aan bijzondere transacties.
- » Middels data-analyse vastgesteld of boekingsgangen de verwachte route volgen. Wij hebben gegevensgerichte werkzaamheden verricht op boekingen die direct ten laste van het resultaat zijn geboekt vanuit het bankboek;
- » Controle op de nauwkeurigheid van de overige bedrijfskosten;
- » Controle op de wijziging van crediteurenstamgegevens.

Opbrengstverantwoording

Bij het uitvoeren van onze risicoanalyse hebben wij geen frauderisico's geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstverantwoording. Dit vloeit voort uit het feit dat de omzet grotendeels wordt gerealiseerd ten behoeve van de aandeelhouders van de vennootschap. Daarnaast is er sprake van een verbandscontrole tussen de primaire registraties van de ontvangen slib (weegbrugrapportage) en de verantwoorde omzet, welke op basis van deze weegbrugrapportage en contractueel overeengekomen prijzen wordt gefactureerd. Mogelijke (bewuste) verstoringen in dit proces kunnen naar onze mening niet leiden tot materiële afwijkingen in de jaarrekening.

Wij zijn gedurende de gehele controle alert geweest op indicaties van (mogelijke) fraude. Daarnaast hebben wij middels een schriftelijke bevestiging door het dagelijks bestuur laten bevestigen dat alle gevallen van (mogelijke) fraude zijn gemeld aan ons. Tevens hebben wij eventuele integriteits- en klokkenluidersmeldingen nader in onze controle betrokken. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens

van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Continuïteit

De directie heeft een beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor tenminste 12 maanden na het opstellen van de jaarrekening. Zowel in het directieverslag, als in de jaarrekening heeft de directie hier een nadere toelichting over opgenomen. Wij verwijzen naar de paragraaf Continuïteit op pagina 34 van de jaarrekening.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om de risico's met betrekking tot continuïteit te identificeren en in te schatten en om vast te kunnen stellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is:

- » Wij hebben de beoordeling zoals door de directie opgesteld en zoals opgenomen in het directieverslag besproken met de directie en professioneel-kritisch geëvalueerd. Hierbij hebben wij specifieke aandacht gegeven aan het proces van totstandkoming van de begroting, tendenties die een mogelijk risico vormen, de impact van de huidige gebeurtenissen en omstandigheden, zoals de toegenomen grondstof- en energieprijzen, op de activiteiten en de verwachte kasstromen van de vennootschap, met de nadruk op de vraag of de vennootschap voldoende liquiditeit zal hebben om aan al haar verplichtingen te blijven voldoen. Daarnaast hebben wij in onze controle specifiek aandacht besteed aan de technische en economische levensduur van de installatie. Tot slot hebben we kennisgenomen van eventuele communicatie met toezichthouders aangaande het voldoen aan milieu- en andersoortige vergunningsvereisten;
- » Wij hebben het budget 2025 van de vennootschap, de contractuele afspraken tussen de onderneming en de aandeelhouders en de belangrijkste aannames die hieraan ten grondslag liggen beoordeeld. Daarnaast hebben wij kennisgenomen van de meest recente tussentijdse resultaatoverzichten van de vennootschap in 2025;
- » Wij hebben, op basis van de verkregen controle-informatie, overwogen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten.

Op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole, de financiële positie van de vennootschap zoals deze blijkt uit de jaarrekening, de tussentijdse resultaatoverzichten 2025 en het budget 2025, vinden wij het hanteren van de continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar. Onze bevindingen zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van invloed zijn op de continuïteitsveronderstelling.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- » met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- » alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het directieverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de directieverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- » het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- » het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- » het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- » het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- » het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- » het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 14 mei 2025
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

was getekend
drs. B. Smeenk RA

Colofon

Uitgave:
N.V. Slibverwerking Noord-Brabant, Moerdijk
Ontwerp en realisatie:
Reputations, Utrecht
Fotografie:
Greet van Dam, Ridderkerk
Frank Poppelaars, Prinsenbeek

de toekomst is circulair

N.V. Slibverwerking Noord-Brabant
Middenweg 38
4782 PM Moerdijk

snb.nl